

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Část prostředků z fondů EU směřuje na pomoc méně vyspělých regionů. I Zlínský kraj se snaží tyto prostředky využívat a přispívat tak ke snížení nezaměstnanosti, zvýšení konkurenceschopnosti a k dalším cílům, které mají podporovat vyvážený a udržitelný ekonomický rozvoj regionu.

Tato diplomová práce si klade za cíl přiblížit možnosti čerpání prostředků EU zvláště ze Společného regionálního operačního programu a ve své projektové části se snaží najít nejlepší cestu, jak co nejefektivněji využít prostředky určené pro neinvestiční projekty v oblasti cestovního ruchu a zvyšovat tak atraktivnost regionu pro návštěvníky Zlínského kraje.

Abstrakt ve světovém jazyce

In order to financially support and help develop less prosperous and hard up regions is supposed to be used the certain part of finance as a source coming from Europe Union funds.

As well as the other regions, also the Zlin region is going to utilize and invest this appropriations in the best possible way in order to reduce the level of unemployment, make the Zlin region capable of the competing etc. The general purposes of the investment will be to support balanced and maintainable economic development of Zlin region.

The fundamental purpose of this master thesis is to introduce the possibilities of gaining the financial contribution from EU sources, particularly from Joint Regional Operational Programme as much as possible. The project part of this thesis is devoted to finding the best, efficient, possible way how to give financial support and use it up in no-investment project spheres in tourist traffic area (tourism) in order to enhance Zlin region and make it, for possible tourists, more attractive.

Na tomto místě bych chtěl poděkovat vedoucí diplomové práce Ing. Chovancové za skvělý přístup a cenné rady při zpracování diplomové práce, rodině a kolegům v zaměstnání za trpělivost a morální podporu, ale především manželce Janě, která mi byla oporou po celou dobu mého studia.

Díky

OBSAH

ÚVOD.....	8
I. TEORETICKÁ ČÁST	10
1 FONDY EVROPSKÉ UNIE JAKO NÁSTROJ PRO PODPORU	
PROJEKTŮ V ČR.....	11
1.1 VÝVOJ REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKY.....	11
1.2 SOUČASNÁ REGIONÁLNÍ STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU.....	12
1.2.1 Regionální členění EU.....	13
1.2.2 Cíle regionální politiky	14
1.2.3 Principy strukturální a regionální politiky	16
1.3 PŘEDSTRUKTURÁLNÍ FONDY EU.....	17
1.3.1 Fond Phare	17
1.3.2 Fond ISPA.....	18
1.3.3 Program SAPARD.....	19
1.4 STRUKTURÁLNÍ FONDY EU A DALŠÍ FONDY A INSTITUCE FINANCUJÍCÍ	
STRUKTURÁLNÍ A REGIONÁLNÍ POLITIKU	19
1.4.1 Strukturální fondy EU.....	19
1.4.2 Fond soudržnosti (Kohezní fond)	20
1.4.3 Další fondy a instituce využívané pro financování rozvoje regionů.....	21
1.4.4 Iniciativy Evropského společenství.....	21
1.5 ČESKÁ REPUBLIKA A ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU	23
1.5.1 Využití programu Phare v ČR	24
1.5.2 Využití fondu ISPA v ČR.....	25
1.5.3 Program SAPARD v ČR.....	25
1.5.4 Strukturální fondy a Fond soudržnosti – alokace prostředků pro období	
2004 – 2006	27
1.6 RÁMEC PODPORY SPOLEČENSTVÍ V ČR A OPERAČNÍ PROGRAMY.....	28
1.6.1 Operační program Průmysl a podnikání (OP PP)	28
1.6.2 Operační program Infrastruktura (OP I).....	29
1.6.3 Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ)	29
1.6.4 Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	
(RVMZ)	30
1.6.5 Společný regionální operační program (SROP)	31
1.6.6 Přehled projektů v operačních programech za rok 2004	32
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	34
2 ANALÝZA A DESKRIPTCE MOŽNOSTÍ ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ	
Z FONDŮ EU NA PROJEKTY REALIZOVANÉ VE ZLÍNSKÉM KRAJI	
V RÁMCI SROP.....	35
2.1 SROP A INDIVIDUÁLNÍ PROJEKTY RADY SOUDRŽNOSTI NUTS II STŘEDNÍ	
MORAVA	35
2.1.1 Řízení SROP.....	36
2.1.2 Individuální projekty v rámci SROP – 1. kolo výzvy vyhlašované	
Regionální radou soudržnosti NUTS II Střední Morava	38
2.1.3 Individuální projekty v rámci SROP – 2. kolo výzvy vyhlašované	
Regionální radou soudržnosti NUTS II Střední Morava	40
2.1.4 3. kolo výzvy vyhlašované Radou soudržnosti NUTS II Střední	
Morava a zbývající finanční alokace pro jednotlivá opatření.....	41
2.2 GRANTOVÁ SCHÉMATA ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	43

2.2.1	Grantové schéma podporující drobné podnikatele v ekonomicky slabých regionech Zlínského kraje	44
2.2.2	Grantové schéma podporující malé a střední podnikatele v ekonomicky slabých regionech Zlínského kraje	45
2.2.3	Grantové schéma podporující sociální integraci ve Zlínském kraji.....	46
2.2.4	Grantové schéma podporující regionální a místní služby cestovního ruchu pro veřejné subjekty ve Zlínském kraji.....	47
2.2.5	Grantové schéma podporující regionální a místní služby cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Zlínském kraji.....	48
2.2.6	Grantové schéma podporující regionální a místní infrastrukturu cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Zlínském kraji	49
2.3	GRANTOVÁ SCHÉMATA PODPORUJÍCÍ CESTOVNÍ RUCH A JEJICH NÁVAZNOST NA PROGRAM ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	49
2.3.1	Charakteristika Zlínského kraje jako turistické destinace	50
2.3.2	Zlínský kraj a vnímání jeho regionů turisty a návštěvníky.....	50
2.3.3	Marketingová podpora cestovního ruchu ve Zlínském kraji	51
2.3.4	Vývoj návštěvnosti Zlínského kraje	53
2.4	SWOT ANALÝZA GRANTOVÉHO SCHÉMATU PODPORUJÍCÍHO SLUŽBY V CESTOVNÍM RUCHU	54
2.4.1	Silné stránky	54
2.4.2	Slabé stránky	54
2.4.3	Příležitosti	55
2.4.4	Hrozby	55
2.4.5	Vyhodnocení SWOT analýzy	55
3	PROJEKT GRANTOVÉHO SCHÉMATU PODPORUJÍCÍHO REGIONÁLNÍ A MÍSTNÍ SLUŽBY CESTOVNÍHO RUCHU PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKATELE VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	56
3.1	POPIS PROJEKTU A JEHO CÍLE	56
3.1.1	Cíle grantového schématu	56
3.1.2	Charakteristika cílových skupin.....	57
3.2	AKČNÍ PROGRAM K PODPOŘE PROJEKTŮ.....	57
3.2.1	Vytvoření regionálních a místních propagačních materiálů pro podporu cestovního ruchu.....	57
3.2.2	Propagační a informační kampaně při medializaci regionu	58
3.2.3	Tvorba produktů cestovního ruchu v regionu	58
3.2.4	Poradenství pro malé a střední podniky, podnikající v oblastech cestovního ruchu.....	58
3.2.5	Tvorba místních a regionálních systémů informování turistů o přírodních a kulturních zajímavostech	59
3.2.6	Podpora vytváření partnerství v oblasti cestovního ruchu na regionální úrovni.....	59
3.2.7	Marketingové studie na podporu rozvoje cestovního ruchu v regionu.....	60
3.2.8	Konání seminářů a sympozií o cestovním ruchu v regionální úrovni.....	60
3.3	POVINNOSTI PŘÍJEMCE PODPORY	60
3.3.1	Projektová dokumentace.....	61
3.3.2	Povinnosti příjemce podpory.....	63
3.4	IMPLEMENTACE GRANTOVÉHO SCHÉMATU	63
3.4.1	Podmínky pro čerpání dotace	65
3.4.2	Komunikace kraje s konečnými uživateli	65

3.4.3	Semináře a školení	66
3.4.4	Vytváření partnerství mezi subjekty cestovního ruchu	68
3.4.5	Produkt cestovního ruchu	69
3.4.6	Hodnocení a výběr projektů	70
3.5	ČASOVÝ HARMONOGRAM REALIZACE GRANTOVÉHO SCHÉMATU	71
3.5.1	Vyhlášení výzvy a příjem žádostí o podporu	72
3.5.2	Hodnocení a výběr žádostí	73
3.5.3	Uzavírání smluv o poskytnutí dotace s vybranými žadateli	74
3.5.4	Realizace projektů	75
3.6	FINANCOVÁNÍ GRANTOVÉHO SCHÉMATU	75
3.6.1	Zásady financování	75
3.6.2	Rozpočet grantového schématu a finanční zdroje	76
3.6.3	Finanční podmínky pro projekty v rámci grantového schématu	77
3.6.4	Finanční toky projektu	78
4	ANALÝZA RIZIK GRANTOVÉHO SCHÉMATU	81
4.1	RIZIKA NA ÚROVNI ŘÍDÍCÍHO ORGÁNU SROP	81
4.2	RIZIKA Z POHLEDU KONEČNÉHO PŘÍJEMCE	82
4.3	RIZIKA Z POHLEDU KONEČNÉHO UŽIVATELE	84
4.4	PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM	85
	ZÁVĚR	87
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	89
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	92
	SEZNAM OBRÁZKŮ	93
	SEZNAM TABULEK	94
	SEZNAM PŘÍLOH	96

ÚVOD

Regionální politika zaujímá významné postavení v rámci politik Evropské unie. Je jedním ze základů nejen hospodářské, ale i celkové politiky Společenství. Výdaje na společnou regionální a strukturální politiku patří dlouhodoběji k hlavním kapitolám rozpočtu – hned po společné zemědělské politice – a dosahují zhruba 1/3 výdajů.

Vstupem do Evropské unie v roce 2004 se České republice otevřela možnost čerpat prostředky ze Strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, vyčleněných na programovací období 2000 – 2006. Současně také bude až do roku 2006 dobíhat čerpání prostředků z fondů jako je PHARE, ISPA, SAPARD a dalších, tedy určených jako předvstupní pomoc kandidátským zemím.

Programový dokument Rámec podpory společenství zformulovaný na základě strategických priorit Národního rozvojového plánu ČR pro programové období 2004 – 2006 deklaruje, že podpora se bude dále realizovat prostřednictvím pěti operačních programů. Čtyři operační programy (Průmysl a podnikání, Infrastruktura, Rozvoj lidských zdrojů, Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství) jsou zaměřeny sektorově, Společný regionální operační program (dále jen SROP) se zaměřuje na rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti (NUTS II) ČR.

Tato diplomová práce se dále v analytické části zabývá problematikou a možnostmi čerpání prostředků na projekty v rámci Společného regionálního operačního programu, který je zaměřen na podporu rozvoje méně vyspělých regionů a kam spadá v současnosti podle rozdělení EU celé území ČR kromě území hlavního města Prahy. Z jednotlivých regionů soudržnosti se zaměřím na region Střední Morava, kam spadají Olomoucký a Zlínský kraj, pro které je vyčleněna část celkové alokace prostředků přidělených České republice. Tyto prostředky jsou rozdělovány v rámci individuálních projektů regionu soudržnosti a v rámci grantových schémat jednotlivých krajů.

Zlínský kraj bude v rámci grantových schémat přijímat projekty, které budou podporovat malé a střední podnikatele, sociální integraci a v neposlední řadě rozvoj cestovního ruchu. Právě grantové schéma podporující regionální a místní služby cestovního ruchu ve Zlínském kraji jsem si vybral jako hlavní téma mé diplomové práce.

Grantové schéma je skupinový projekt, který v sobě zahrnuje určitý počet akcí, reprezentujících vybrané aktivity a konečné uživatele v rámci příslušného opatření SROP.

Grantové schéma lze využít pro poskytnutí podpory podnikatelským, ale i veřejným subjektům a neziskovým organizacím. Konečným příjemcem jsou v případě grantových schémat ve SROP vždy kraje, konečným uživatelem potom jednotliví podnikatelé, popřípadě veřejné orgány (např. obce) či nestátní neziskové organizace.

Podpora cestovního ruchu je jedním ze způsobů, jak přispět ke zvýšení prosperity našeho regionu, zejména příhraničních oblastí, které mají velký potenciál k rozvoji. Zlínský kraj se za pomoci prostředků EU snaží podporovat aktivity podnikatelských, ale i veřejných subjektů, které mají za cíl přilákat více návštěvníků a turistů do našeho regionu a to nejen podporovanou výstavbou nové infrastruktury v cestovním ruchu, ale i podporou různých druhů marketingové komunikace s turisty a návštěvníky Zlínského kraje.

Způsobem, jak docílit rozvoje cestovního ruchu pomocí grantového schématu podporujícího regionální a místní služby cestovního ruchu ve Zlínském kraji se zabývá projektová část této práce. Bude zde ukázána důležitá role Zlínského kraje, jakožto administrátora grantových schémat, jehož úkolem je co nejefektivněji a bezezbytku využít poskytnuté prostředky z fondů EU. Budou zde navrženy způsoby komunikace mezi Zlínským krajem a potencionálními žadateli o dotaci tak, aby došlo k naplnění cílů nejen samotného grantového schématu, ale i strategie rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji. Dále bude vytvořen časový harmonogram činností tak, jak budou probíhat v rámci jednoho kola výzvy k předkládání projektů a popsány finanční toky související s realizací projektu.

V poslední části této diplomové práce popíši rizika, která se mohou vyskytnout v průběhu realizace ať už projektu z hlediska žadatele o dotaci nebo celého grantového schématu z hlediska Zlínského kraje jakožto administrátora grantových schémat. Samozřejmě se také pokusím navrhnout způsoby minimalizace těchto rizik tak, aby došlo k úspěšnému naplnění všech cílů grantového schématu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FONDY EVROPSKÉ UNIE JAKO NÁSTROJ PRO PODPORU PROJEKTŮ V ČR

1.1 Vývoj regionální a strukturální politiky

V historii regionální politiky EU je vyčleňováno až do dneška několik etap vývoje regionální politiky:

- **Období let 1958 – 1973**

Počáteční období je charakteristické individuálním přístupem k regionální politice bez významnější mezinárodní koordinace. Hlavní pozornost byla věnována řešení makroekonomických cílů Společenství.

- **Období let 1974 – 1985**

V r.1973 byly do tehdejšího Evropského společenství (ES) přijaty Velká Británie, Irsko a Dánsko. Rozšířením ES vzrostly nejen sociálně ekonomické rozdíly mezi členskými státy, ale i na úrovni jednotlivých regionů. Velká Británie jakožto země s velkými vnitřními regionálními rozdíly a kolébka regionální politiky očekávala přínos ze svého zapojení do ES právě v této oblasti a začala prosazovat vznik společné regionální politiky, financované na bázi jednotného fondu regionálního rozvoje. Výsledkem bylo založení Evropského regionálního rozvojového fondu (ERDF) v r.1975, jehož cílem bylo snižovat velké regionální rozdíly v ES spojené zejména s převahou zemědělství a strukturálními změnami v průmyslu v nejvíce postižených regionech. Podíl ERDF na celkovém rozpočtu EU činil v r.1975 4,8% a do r.1985 se zvýšil na 8,6%. Většina prostředků byla uvolňována na národní projekty regionální politiky, které však z hlediska integrace byly významné pro snižování regionálních rozdílů v rámci celého ES. Vznikaly však již i nadnárodní projekty, zejména ve sféře přeshraniční spolupráce, která se v souvislosti s intenzivním odstraňováním hraničních bariér dynamicky rozvíjela. Největšími příjemci prostředků z ERDF byly Itálie, Velká Británie a Irsko.

- **Období let 1986 – 1993**

V tomto období nastalo pro regionální a strukturální politiku relativně velkorysejší období tím, že byl zahájen projekt jednotného vnitřního trhu a schválen Akt o jednotné Evropě. V roce 1986 vstoupilo do ES Španělsko a Portugalsko. V roce

1988 došlo k významné reformě, regionální politika byla integrována s částí sociální a zemědělské politiky do tzv. strukturální politiky. Byly přijaty principy regionální a strukturální politiky a zavedena delší plánovací období.

Bylo vyhlášeno pět (prakticky šest) Cílů strukturální politiky:

Cíl 1 – Rozvoj a strukturální přeměna zaostávajících regionů

Cíl 2 – Konverze regionů vážně postižených hospodářským úpadkem

Cíl 3 – Boj proti dlouhodobé nezaměstnanosti (delší než 12 měsíců) a pracovní integrace mladých lidí (do 25 let)

Cíl 4 – Adaptace pracovní síly na průmyslové změny a změny ve výrobě

Cíl 5A – Strukturální přeměna zemědělství

Cíl 5B – Rozvoj a strukturální adaptace agrárních regionů

Regionální dimenzi měly Cíle 1, 2 a 5B. Byly vyhlášeny i první iniciativy Společenství (např. INTERREG, LEADER aj.)

- **Období let 1994 – 1999**

Byly prolongovány Cíle z předcházejícího období, rozšířené po přijetí nových členů v roce 1995 o nový regionálně orientovaný Cíl 6 (Rozvoj řídce osídlených regionů). V tomto období dochází k významnějšímu rozšíření iniciativ Společenství a zavedení tzv. inovačních akcí. [1]

1.2 Současná regionální strukturální politika EU

Do současného období realizace regionální a strukturální politiky již vstupuje i Česká republika. Toto období započalo v roce 2000 a má skončit v roce 2006.

Výchozí politický dokument pro další programovací období byl schválen na zasedání Evropské rady v Berlíně v březnu 1999. Došlo ke koncentraci původních šesti cílů do tří, přičemž Cíle 1 a 2 mají regionální povahu a Cíl 3 je zaměřen na lidské zdroje. Aby tato pomoc EU nezpůsobila ekonomické problémy v jednotlivých zemích, bylo stanoveno, že pomoc z těchto fondů by neměla přesáhnout 4 % HDP žádného členského státu [1]

Právně je problematika strukturálních fondů upravena v základní podobě v tzv. primárním právu EU, tj. ve Smlouvě o založení ES (Evropských společenství) a Smlouvě o EU. Dále jde o několik nařízení, která mají v členských státech přímou závaznost a přednost před zákony (např. č. 1260/1999, č. 1159/2000 nebo č. 448/2004) a právní

předpisy jednotlivých členských států (např. zákon o zadávání veřejných zakázek, zákon o účetnictví atd.). [4]

Celkové prostředky na strukturální fondy pro toto programovací období by měly činit 183,3 mld. EUR. Dalšími zdroji spolufinancování mohou být finanční prostředky poskytnuté Evropskou investiční bankou a Evropským investičním fondem.

1.2.1 Regionální členění EU

Základními jednotkami používanými pro statistické srovnání v EU jsou tzv. NUTS (nomenklaturní jednotky pro územní statistiku). V 90. letech bylo používáno šest hierarchických úrovní NUTS (0 – 5). Přímou vazbu na přidělování finančních prostředků ze strukturálních fondů mají hierarchické úrovně NUTS II a NUTS III.

- **NUTS 0**

Nejvyšší hierarchická úroveň – státy.

- **NUTS I**

Makroregionální úroveň - územní jednotka velkých oblastí (zemí) – v EU 78 jednotek, např. jednotlivé spolkové země v SRN

- **NUTS II**

Regionální úroveň odpovídající střední úrovni administrativního členění zemí EU. V současnosti nejdůležitější regionální úroveň. V současnosti 211 jednotek – průměrná populační velikost 1,8 mil. obyvatel na jednotku.

V ČR se člení na 8 jednotek:

- Ø Praha
- Ø Střední Čechy (Středočeský kraj)
- Ø Jihozápad (Jihočeský a Plzeňský kraj)
- Ø Severozápad (Karlovarský a Ústecký kraj)
- Ø Severovýchod (Liberecký, Královehradecký a Pardubický kraj)
- Ø Jihovýchod (kraj Vysočina a Jihomoravský)
- Ø Střední Morava (Olomoucký a Zlínský kraj)
- Ø Moravskoslezsko (Moravskoslezský kraj)

- **NUTS III**

Regionální jednotka odpovídající nižšímu článku administrativního členění. Z hlediska regionální politiky důležitá jednotka – váží se na ni kritéria pro Cíl 2 a některé iniciativy Společenství. Dnes 1093 jednotek, průměrná populační velikost kolem 350 tis. obyvatel. V ČR tuto úroveň reprezentují kraje.

- **NUTS IV**

Jediná hierarchická úroveň NUTS, která není obsazena ve všech zemích EU. Je však důležitá pro menší země, kde reprezentuje úroveň administrativního členění (např. Irsko, Lucembursko). V ČR představují tuto úroveň okresy.

- **NUTS V**

Hierarchicky nejnižší jednotka – obvykle obec nebo skupina obcí, resp. městských čtvrtí (v EU 98,4 tis. jednotek). V ČR je touto jednotkou obec. [27]

Systém NUTS byl schválen v roce 2003 Evropským parlamentem, i když pouze tři úrovně (NUTS I – III). Rovněž byla schválena rozmezí, ve kterých by měla ležet průměrná populační velikost těchto jednotek v jednotlivých státech. [31]

1.2.2 Cíle regionální politiky

Jak již bylo uvedeno, tak v roce 1999 došlo k redukci cílů regionální a strukturální politiky ze šesti na tři cíle. Cíle regionální politiky pro období 2000–2006 jsou definovány následovně:

Cíl 1 – Podpora rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů

Jde o regiony na úrovni NUTS II, jejichž HDP na obyvatele měřený paritní kupní silou (vypočítaný za poslední tři roky), je menší než 75 % průměru EU.

Podpora je zaměřena na:

- ▼ zvýšení konkurenceschopnosti regionů
- ▼ udržení a vytváření nových pracovních příležitostí
- ▼ rozvoj infrastruktury
- ▼ podporu malého a středního podnikání, zvláště pokud se očekává zvýšení nezaměstnanosti.

Cíl 2 – Podpora hospodářské a sociální konverze regionů, které čelí strukturálním obtížím

Je zaměřena na regiony úrovně NUTS III (případně mikroregiony), které stojí před rozsáhlou ekonomickou a sociální restrukturalizací.

Jde o následující typy regionů:

- § oblasti, ve kterých dochází k hospodářským a sociálním změnám v sektoru průmyslu a v sektoru služeb
- § venkovské oblasti, které pro nedostatek ekonomické diverzifikace značně upadají
- § městské oblasti, které se dostaly do potíží v důsledku ztráty ekonomických aktivit
- § regiony závislé na rybolovu, procházející depresí

Podpora je zaměřena na:

- ▼ pomoc ekonomické diversifikaci regionu
- ▼ pomoc životnímu prostředí v regionu
- ▼ pomoc drobnému a střednímu podnikání v regionu
- ▼ zlepšení přístupu k novým technologiím
- ▼ pomoc při propojení venkovských oblastí s nejbližšími městy infrastrukturou.

Cíl 3 – Podpora přizpůsobování a modernizace politik a systémů vzdělávání, rekvalifikací a zaměstnanosti

Slouží jako referenční rámec pro všechna opatření k podpoře rozvoje lidských zdrojů na národní úrovni. Smyslem je zlepšení přístupu ke vzdělání, modernizace vzdělávacího systému a programů a podpora zaměstnanosti. Vztahuje se na celé území EU s výjimkou oblastí zařazených pod Cíl 1.

Podpora je zaměřena na:

- ▼ podporu strategií na trhu pracovních sil vedoucích ke snížení nezaměstnanosti
- ▼ podporu přístupu k pracovnímu trhu (s důrazem na osoby ohrožené sociální izolací)
- ▼ zvyšování počtu pracovních příležitostí prostřednictvím vzdělávacích programů a celoživotního vzdělávání
- ▼ podporu opatření, která umožňují včasné rozpoznání sociálních a hospodářských změn a nutných opatření, kterých je třeba k přizpůsobení se těmto změnám
- ▼ podporu rovných příležitostí pro muže a ženy. [32]

1.2.3 Principy strukturální a regionální politiky

Realizace strukturální politiky se řídí následujícími principy:

1. Princip solidarity

Vychází ze základních smluv o ES a EU, je filozofickým základem evropské integrace. Vyspělejší státy přispívají do společného rozpočtu na rozvoj ekonomiky méně vyspělejším.

2. Princip subsidiarity

Zaveden Maastrichtskou smlouvou – záležitosti jsou řešeny na té úrovni rozhodování, kde je lze nejoptimálněji vyřešit (tedy regionální záležitosti na regionální úrovni).

3. Princip koncentrace

Zásada koncentrace úsilí spočívá v tom, aby činnost Fondů byla podřízena sledování stejných cílů, aby jejich prostředky byly využívány co nejúčelněji a nebyly rozměňovány na řadu drobných a méně významných akcí.

4. Princip partnerství

Představuje spolupráci mezi Evropskou komisí a orgány na národní a regionální úrovni (hospodářskými a sociálními partnery v členských státech). Vyžaduje, aby se na konkrétním rozdělení a využití prostředků poskytovaných EU v rámci jednotlivých programů v co nejširší míře podílely samotní příjemci, tj. regiony, pro něž jsou prostředky určeny. Obvykle se vyžaduje 50 %ní finanční spoluúčast.

5. Princip plánování a programování

Hlavní operační princip; prostředky jsou alokovány na základě víceletých a víceoborových programů, nikoliv na základě jednotlivých projektů. Je zde kladen důraz na komplexní přístup k řešení problémových regionů v co nejširších časových a prostorových souvislostech.

6. Princip monitorování a vyhodnocování

Průběžné sledování a vyhodnocování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynakládání prostředků (kontrola věcného i finančního plnění).

7. Princip adicionality

Znamená spolufinancování projektů. Stanovuje, že prostředky vynakládané ze společného rozpočtu EU mají pouze doplňovat veřejné a soukromé výdaje a nikoli je nahrazovat. Výše podílů je předem stanovena. Členské státy nemohou v žádném případě využívat prostředky EU poskytované v rámci strukturální politiky jako náhradu vlastních rozpočtových výdajů. [3]

1.3 Předstrukturální fondy EU

Po reformě z roku 1997, kdy Evropská komise uveřejnila materiál „Agenda 2000“, došlo ke změně zaměření pomoci poskytované EU a místo požadavků jednotlivých zemí se pomoc soustředila zejména na přípravu kandidátských zemí na členství v EU. Jako nejdůležitější můžeme označit tři předvstupní fondy, kterými jsou Phare, ISPA a SAPARD. Pomoc z těchto fondů se částečně překrývá s pomocí poskytovanou již ze strukturálních fondů. Činnost předvstupních nástrojů je většinou omezena vstupem ČR do Evropské unie. [22]

1.3.1 Fond Phare

Fond Phare je nejstarším programem podpory transformujícím se zemím s velmi širokým zaměřením. Program Phare byl zahájen v roce 1989 a v počátečních letech se zaměřoval na podporu procesů ekonomického přechodu a institucionální reformy v partnerských zemích. Tak, jak postupoval proces přechodu, rozšiřoval se obzor programů Phare a zaměřoval se na dlouhodobější potřeby ekonomického rozvoje a investic. [22]

V roce 1998 byly přijaty nové směrnice programu Phare, aby se podpora z tohoto programu přesměrovala na přípravu kandidátských zemí na přistoupení v klíčových oblastech identifikovaných v Přístupových partnerstvích. Aktivita Phare se soustřeďovala na tyto priority a na potřebu podpory kandidátských zemí při budování institucí a při investicích do průmyslu a infrastruktury při splnění standardů Společenství zejména v oblastech životní prostředí, dopravy, a kvalitativních norem. [12]

Phare – CBC

V rámci programu Phare byl zřízen nový subprogram PHARE – CBC (Cross Border Cooperation) zaměřený na rozvoj spolupráce regionů zemí sousedících s členskými státy ES. Původně sem byly zahrnuty příhraniční oblasti Albánie, Bulharska, ČR, Polska,

Maďarska a Pobaltských států. Od roku 2000 byl program rozšířen pro příhraniční oblasti všech střeoevropských a výchoevropských kandidátských zemí. [21]

1.3.2 Fond ISPA

Fond ISPA je předvstupní nástroj, který se zaměřoval na podporu investic pro zlepšení dopravní infrastruktury a životního prostředí kandidátských zemí střední a východní Evropy, včetně Bulharska a Rumunska. [10]

Pro udělování grantů z fondu ISPA platí psaná, ale i nepsaná pravidla. Nepsaná pravidla prezentují zvyklosti Evropské komise, případně obecně platná pravidla z jiných dokumentů. Všechny projekty musejí být v souladu se třemi základní prioritami - ochrana vod, čistota vzduchu a nakládání s odpady. Hlavní prioritou je ochrana vod. [10]

Podmínky pro čerpání prostředků z fondu ISPA:

- Celkový náklad projektu musí být větší než 5 milionů EUR, pouze ve zvlášť zdůvodněných případech to může být menší částka.
- Projekty musejí být dofinancovány českou stranou, případně i z jiných zdrojů. Při tom příspěvek z fondu ISPA může dosáhnout maximálně 75% celkové ceny projektu. U projektů generujících zisk se procento úměrně snižuje. Předběžné studie a technické asistence mohou být financovány 100% z fondu ISPA.
- Granty nemohou být přiděleny tam, kde by byly porušeny podmínky rovné hospodářské soutěže, to znamená pro ziskový soukromý sektor. V praxi má naději získat finanční podporu pouze veřejný sektor – zejména města a obce. [10]

Předběžný rozpočet fondu ISPA činí 7 miliard EUR pro období 2000-2006 - pro deset kandidátských zemí, tj. 1 040 milionů EUR ročně. Pro Českou republiku je stanoveno rozmezí 5,5% – 8% z uvedené alokace, což představuje na projekty granty v hodnotě cca 1,75 – 2,55 miliardy Kč ročně - z toho je polovina určena pro životní prostředí. Evropská komise kalkuluje se středem, což přibližně představuje 2,15 miliardy Kč ročně, tedy pro životní prostředí cca 1,1 miliardy Kč ročně. Tato suma představuje největší zdroj finančních prostředků pro životní prostředí ze všech fondů zahraničních pomoci. [10]

1.3.3 Program SAPARD

SAPARD je speciální program pro rozvoj zemědělství a venkova, jehož hlavním úkolem je podpora venkovských oblastí kandidátských států střední a východní Evropy, včetně Bulharska a Rumunska. Mezi priority tohoto programu patří podpora dvou základních typů projektů – posílení konkurenceschopnosti zemědělské výroby (podpora kvalitního podnikání, zavádění kvalitativních norem EU, vyšší úrovně hygieny – oficiální názvy podprogramů Investice do zemědělského majetku; Zlepšování zpracování a marketingu zemědělských produktů) a podpora trvale udržitelného rozvoje venkovských oblastí (zlepšení životního prostředí a infrastruktury ve venkovských oblastech; podpora rozvoje a diverzifikace podnikání v těchto oblastech – oficiální názvy podprogramů Obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury; rozvoj a diverzifikace hospodářských činností zajišťující rozmanitost aktivit a alternativní zdroje příjmu). Celková suma pro kandidátské země je kolem 500 mil. EUR ročně, pro ČR je vyčleněno asi 154 mil. EUR. [26]

1.4 Strukturální fondy EU a další fondy a instituce financující strukturální a regionální politiku

Na zasedání Evropské rady v Berlíně v březnu 1999 dochází ke schválení výchozího politického dokumentu, který nově definuje tři cíle regionální politiky EU (koncentrace z původních šesti cílů viz. bod 1.1 a 1.2.2) a charakterizuje pomoc ze strukturálních, ale i dalších fondů EU pro programovací období 2000 – 2006.

Strukturální fondy jsou v tomto období nejvýznamnějším nástrojem pomoci, ale nesmíme zapomínat na další nástroje podpory, jako je Kohezní fond, Fond solidarity, Evropský investiční fond, ale patří sem i poskytování půjček prostřednictvím Evropské investiční banky. [16]

1.4.1 Strukturální fondy EU

EU vydává značné množství prostředků na cílevědomé zlepšování struktury v těch sférách a regionech členských zemí, které potřebují pomoc. Strukturální fondy pozitivně přispívají ke snižování regionálních rozdílů a ke zlepšování životního prostředí, různou měrou se podílejí na výstavbě infrastruktury, podpoře výrobního prostředí, investují do lidských zdrojů a podporují podnikatelské prostředí. [16]

Prostředky ze strukturálních fondů jsou poskytovány zaostalejším regionům podle přesně stanovených kritérií v návaznosti na jednotlivé cíle evropské strukturální politiky. Prostředky ze strukturálních fondů pouze doplňují výdaje členských států a jednotlivá opatření i celková efektivnost vynakládaných prostředků jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány. [16]

V současné době jsou pro podporu opatření evropské regionální politiky používány tyto strukturální fondy:

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

Hlavní fond určený na financování vyrovnávání regionálních rozdílů v EU. Podporuje investice do výroby určené k vytváření nových a zachování starých pracovních míst, investice do infrastruktury, rozvoj malého a středního podnikání v regionech, rozvoj výzkumu a nových technologií, investice do životního prostředí. [13]

Evropský sociální fond (ESF)

Fond je zaměřen na investice do lidských zdrojů. Pomáhá rozvíjet zaměstnanost integrací nezaměstnaných, mladých lidí a lidí dlouhodobě vyloučených z trhu práce. Podporuje vytváření nových pracovních míst, stejné příležitosti na trhu práce pro muže i ženy, adaptaci pracujících na změny ve výrobě, posílení systémů vzdělávání včetně rekvalifikačních. [14]

Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond – podpůrná sekce (EAGGF)

Fond je především zaměřen na udržení osídlení ve venkovských oblastech. Podporuje zemědělské podnikání v méně příznivých oblastech, začínající farmáře, konverzi a diverzifikaci zemědělské výroby, rozvoj venkovské infrastruktury včetně investic do cestovního ruchu. [2]

Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)

Nejmladší a finančním objemem nejmenší strukturální fond určený na podporu rybářství a oblastí závislých na rybolovu. Podpora se zaměřuje na modernizaci rybářství, rozvoj chovu ryb, ochranu pobřežních oblastí, revitalizaci oblastí závislých na rybolovu. [2]

1.4.2 Fond soudržnosti (Kohezní fond)

Fond stojí mimo strukturální fondy a byl založen pro posílení soudržnosti EU. Čerpat z něj mohou nejméně vyspělé země – kritériem je hrubý národní produkt (HNP) na

obyvatele (měřeno paritou kupní síly), který musí být nižší než 90 % průměru ES. Z tohoto fondu nyní čerpá Španělsko, Portugalsko, Řecko, Irsko a nové členské státy.

Fond je určen pro dva základní druhy projektů:

- Ø projekty zaměřené na rozvoj dopravní infrastruktury;
- Ø projekty zaměřené na zlepšení životního prostředí. [2]

1.4.3 Další fondy a instituce využívané pro financování rozvoje regionů

Fond solidarity

Nejnovější fond EU vznikl v roce 2002 a zaměřuje se na podporu oblastí postižených živelnými pohromami a na prevenci proti nim. Podporuje obnovu technické infrastruktury, zdravotnictví a školství. ČR dostala z tohoto fondu na odstranění následků povodní finanční částku 129 mil. EUR. [32]

Evropský investiční fond

Fond původně vznikl pro financování akcí budovaných v rámci Transevropských sítí (TEN) v dopravní a energetické infrastruktuře a telekomunikacích. V současnosti je zaměřen na podporu malého a středního podnikání v oblastech poskytování garancí a rizikového kapitálu malým a středním podnikům, především začínajícím a technologicky orientovaným. [8]

Evropská investiční banka

Přispívá k vyváženému rozvoji Společenství tak, že nevýdělečným poskytováním půjček podporuje rozvoj méně rozvinutých oblastí; modernizaci nebo konverzi podniků; vytváření nových trvale udržitelných pracovních míst; zlepšení účinnosti dopravních systémů; zvyšování dostupnosti regionů a zavádění trvale udržitelných dopravních systémů; kompletaci a zlepšení propojenosti energetických sítí; investice do obnovitelných energetických zdrojů a projektů šetřících energii; stimulace nových elektronických služeb a inovačních aplikací. [7]

1.4.4 Iniciativy Evropského společenství

Iniciativy Evropského společenství vyhláší Evropská komise a je na ně vyčleněna část prostředků strukturálních fondů. Pro období 2000 – 2006 byly vyhlášeny čtyři iniciativy, na které bylo vyčleněno 10,4 mld. EUR rozpočtu strukturálních fondů. [32]

INTERREG III

Zaměřuje se na podporu přeshraniční spolupráce. V současné době probíhá již třetí program na podporu rozvoje euroregionů, který má tři části:

- INTERREG IIIA

Zaměřuje se na přeshraniční spolupráci mezi sousedními regiony pro území regionů na úrovni NUTS III lokalizovaných podél vnějších i vnitřních hranic EU a pro některé NUTS III v pobřežních oblastech. Mezi priority patří podpora ekonomického rozvoje; rozvoj podnikatelského prostředí; podpora malého a středního podnikání včetně cestovního ruchu; podpora integrace trhu práce a sociální integrace; opatření na ochranu životního prostředí; růst lidského a institucionálního potenciálu pro přeshraniční spolupráci.

- INTERREG IIIB

Zaměřuje se na nadnárodní spolupráci mezi národními, regionálními a lokálními orgány pro podporu vyšší integrace uvnitř EU a mezi členskými a kandidátskými státy. Mezi priority programu patří rozšíření rozvojových strategií na nadnárodní úroveň; podpora dopravních systémů a lepšího přístupu k informační společnosti zvláště pro periferní a ostrovní regiony; podpora ochrany životního prostředí a přírodních zdrojů; ekonomická integrace zvláště periferních regionů.

- INTERREG IIIC

Tento program se zaměřuje na výměnu zkušeností, týkajících se regionálního rozvoje a spolupráce. Podporované oblasti v tomto případě nejsou vymezeny (regiony zemí EU jsou zařazeny do čtyř zón – sever, jih, východ, západ), otevřeno pro spolupráci se všemi zeměmi, i když hlavní důraz byl kladen na spolupráci s kandidátskými zeměmi. [32]

URBAN II

Hlavním cílem tohoto programu je podpora ekonomické a sociální regenerace měst a městských částí procházejících krizovým obdobím. Program je financován prostředky z ERDF ve výši 0,7 mld. EUR. Program se zaměřuje na podporu lokálních iniciativ zaměstnanosti, renovace budov, rozvoj veřejné dopravy nepoškozující životní prostředí, zavádění systémů zlepšujících využití energie a využívajících obnovitelné zdroje. [22]

LEADER+

Program podpory venkovských oblastí v EU. Tato iniciativa navazuje na programy LEADER I a LEADER II. Program podporuje spolupráci mezi venkovskými oblastmi v jedné zemi nebo mezi více zeměmi a tvorbu sítí na celoevropské úrovni. Projekty financované z tohoto programu jsou zaměřeny na posilování ekonomické samostatnosti venkovských oblastí, využíváním přírodního a kulturního bohatství, uchovávání místní kulturní identity tím, že se podporují místní tradice a využívají se pro cestovní ruch. [2]

Program je financován z Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu a objem prostředků činí 2 mld. EUR.

EQUAL

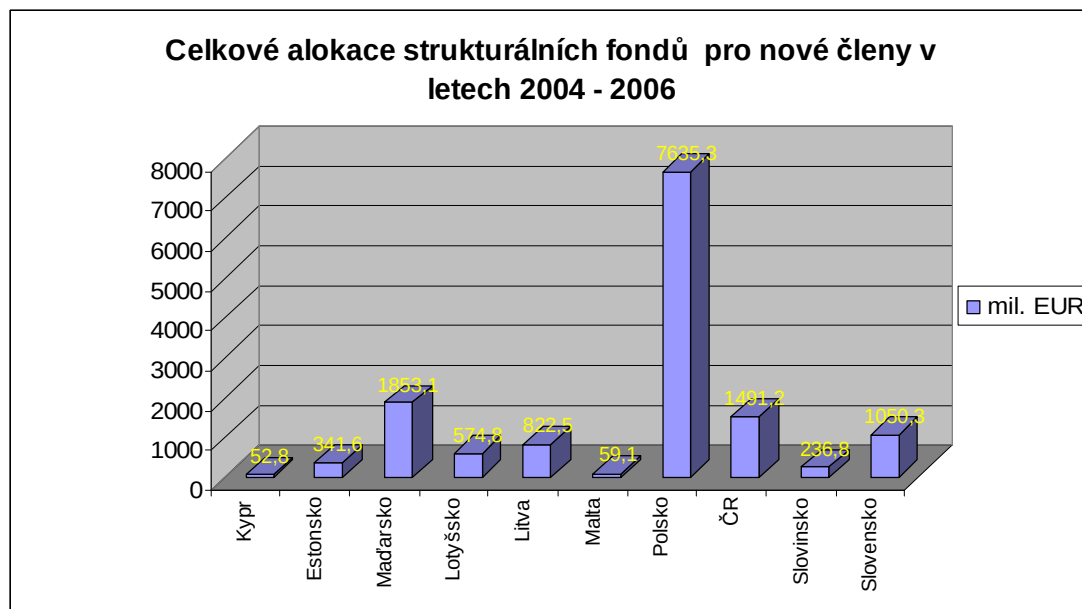
Tento program nemá regionální charakter. Podpora je zaměřena na nadnárodní spolupráci při odstraňování všech forem diskriminace na trhu práce. Program je financován z Evropského sociálního fondu a výše prostředků činí 2,8 mld. EUR. [22]

1.5 Česká republika a čerpání prostředků z fondů EU

Na summitu v Kodani (prosinec 2002) bylo rozhodnuto o přidělení prostředků ze Strukturálních fondů a Kohezního fondu nově přijímaným členům na období 2004 – 2006. Celkem bylo vyčleněno 14,1 mld. EUR ze Strukturálních fondů a 7,6 mld. EUR z Kohezního fondu. Česká republika obdrží cca 1,5 mld. EUR ze Strukturálních fondů a 9,8 – 12,3% podíl z Kohezního fondu (0,936 – 1,178 mld. EUR). [22]

Tab. 1. Alokace strukturálních fondů pro nové členské státy v letech 2004 – 2006 (mil. EUR v cenách 1999) [22]

země	Cíl 1	Cíl 2	Cíl 3	rybářství	INTERREG	EQUAL	celkem
Kypr	0	24,9	19,5	3,0	3,8	1,6	52,8
Estonsko	328,6	0	0	0	9,4	3,6	341,6
Maďarsko	1 765,40	0	0	0	60,9	26,8	1853,1
Lotyšsko	554,2	0	0	0	13,5	7,1	574,8
Litva	792,1	0	0	0	19,9	10,5	822,5
Malta	55,9	0	0	0	2,1	1,1	59,1
Polsko	7 320,70	0	0	0	196,1	118,5	7635,3
ČR	1 286,40	63,3	52,2	0	60,9	28,4	1491,2
Slovinsko	210,1	0	0	0	21,0	5,7	236,8
Slovensko	920,9	33,0	39,9	0	36,8	19,7	1050,3
celkem	13234,3	121,2	111,6	3	424,4	223	14117,5

Obr. 1. Celková výše podpory ze strukturálních fondů pro nové členské státy

Česká republika se nyní nachází v období, kdy se jí otevírá možnost čerpání prostředků ze Strukturálních fondů EU a Fondu soudržnosti, ale současně budou do roku 2006 dobíhat programy podpory z předstrukturálních fondů. Jak již bylo řečeno, tak ČR využívala většinu z předstrukturálních fondů už od roku 2000 a fond Phare dokonce ještě dříve, proto už můžeme provést určitým způsobem vyhodnocení z hlediska výše prostředků, určených pro předvstupní pomoc v ČR.

1.5.1 Využití programu Phare v ČR

Z tohoto nejstaršího předvstupního programu, který byl zahájen v roce 1989 jako nástroj na podporu reformu v Polsku a Maďarsku, začala Česká republika čerpat prostředky v roce 1990.

Program Phare se skládá ze tří programových celků:

- **Národní program Phare** – byl zaměřen zejména na přípravu ČR na členství v EU a to především projekty pro českou státní správu, které napomáhaly přijímání acquis. [12]
- **Programy přeshraniční spolupráce** - připravovaly na účast v iniciativě Společenství INTERREG III. Projekty v rámci těchto programů jsou zpravidla investičního charakteru, realizují se v příhraničních regionech a mají přeshraniční dosah. [21]

- **Mnohonárodní programy Phare** - sloužily zejména k dodatečné podpoře spolupráce a přípravy kandidátských zemí na vstup do EU a při jejich implementaci tyto země spolu navzájem spolupracovaly. [11]

Prostřednictvím programu Phare Česká republika v průběhu 90. let získávala prostředky v objemu 60 – 70 mil. EUR ročně. Od roku 2000 se roční průměr přidělené pomoci zvýšil na 100 mil. EUR. Pro rok 2002 bylo pro Českou republiku alokováno 103,8 mil. EUR, pro rok 2003 česká republika získala 114,18 mil. EUR. Za dobu trvání programu Phare tak Česká republika do konce roku 2003 získala přístup k celkem 1,034 mld. EUR. [22]

1.5.2 Využití fondu ISPA v ČR

V našich podmínkách pomoc z Fondu soudržnosti přímo navazuje na předvstupní pomoc EU pomocí předvstupního nástroje – ISPA (The Instrument for Structural Policies Pre-Accession). Finanční nástroj ISPA byl určen pro kandidátské státy v období od roku 2000 do okamžiku jejich vstupu do EU. Byl zaměřen na zlepšení úrovně infrastruktury v sektorech dopravy a životního prostředí. Zaměření a procedury jsou analogické s Fondem soudržnosti EU. Zařazení finančního nástroje ISPA do předvstupních programů podpory poskytovaných Evropskou unií kandidátským státům bylo základním předpokladem pro následné úspěšné využití možností Fondu soudržnosti po vstupu ČR do EU. [10]

Tab. 2. Čerpání prostředků v rámci předvstupního nástroje ISPA v období let 2000 – 2003 v ČR [10]

	Počet projektů	Projekty celkem (EUR)	Závazek EU (EUR)
Životní prostředí	17	247.825.452	146.237.007
Doprava	13	503.533.000	260.325.000
Celkem	30	751.358.452	406.562.007

1.5.3 Program SAPARD v ČR

Program SAPARD, který využívá Česká republika od roku 2000, je speciálním programem pro zemědělství a rozvoj venkova. Program je u nás rozdělen do tří priorit, z nichž každá zahrnuje řadu podpůrných opatření.

Priorita I - Zvýšená konkurenceschopnosti zemědělského a zpracovatelského sektoru

Opatření 1.1 - Investice do zemědělského majetku

Opatření 1.2 - Zlepšování zpracování a marketingu zemědělských produktů a produktů rybolovu

Opatření 1.3 - Zlepšování struktur pro kontrolu kvality potravin a pro ochranu spotřebitele

Opatření 1.4 - Meliorace a pozemkové úpravy

Priorita 2 - Trvale udržitelný rozvoj venkovských oblastí

Opatření 2.1 - Obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury

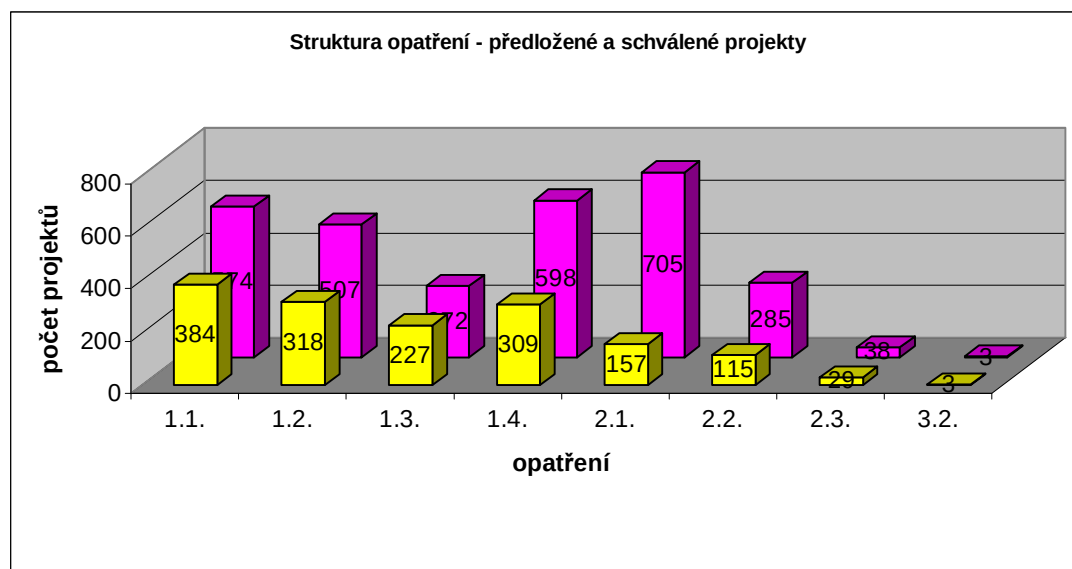
Opatření 2.2 - Rozvoj a diversifikace hospodářských činností zajišťujících rozmanitost aktivit a alternativní zdroje příjmů

Opatření 2.3 - Metody zemědělské produkce určené k ochraně životního prostředí a uchování krajiny

Priorita 3 - Příprava podmínek pro plné využití Programu

Opatření 3.1 - Zlepšování profesního vzdělávání

Opatření 3.2 - Technická pomoc [26]

Obr. 2. Předložené a schválené projekty v programu SAPARD za období 2000 – 2003 podle jednotlivých opatření [11]

1.5.4 Strukturální fondy a Fond soudržnosti – alokace prostředků pro období 2004 – 2006

Česká republika je od 1. května 2004 plnohodnotným členem Evropské unie. Tímto datem se pro ČR otevřela možnost pro čerpání prostředků ze Strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

Dokument „Národní rozvojový plán České republiky 2004 – 2006“ (dále jen NRP) představuje základní strategický dokument pro získání podpory ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti pro zkrácené programové období 2004 – 2006. NRP definoval hlavní cíle rozvojové strategie na léta 2004 – 2006 navazující na tři základní cíle evropské regionální politiky. Tento dokument schválila vláda ČR v prosinci 2002 [30]

Jak již bylo uvedeno, tak pro období 2004 – 2006 bylo pro Českou republiku vyčleněno ze strukturálních fondů více než 1,5 mld. EUR a z Fondu soudržnosti v úhrnu přes 945 mil. EUR. Tyto prostředky budou rozděleny podle jednotlivých oblastí podpory. [25]

Tab. 3. Oblasti podpory – alokace pro ČR (v mil. EUR) [25]

	2004	2005	2006	2004 - 2006
Fond soudržnosti (průměr)	316,9	266,1	362,3	945,3
Strukturální fondy	381,5	528,9	674,0	1584,4
Cíl 1	339,0	485,5	629,8	1454,3
Cíl 2	23,3	23,8	24,2	71,3
Cíl 3	19,2	19,6	20,0	58,8
Iniciativy společenství	28,6	32,1	40,1	100,8
INTERREG	21,0	21,4	26,3	68,7
EQUAL	7,6	10,7	13,8	32,1
Strukturální operace celkem	727,0	827,1	1076,3	2630,5

1.6 Rámec podpory společenství v ČR a operační programy

Programový dokument Rámec podpory společenství zformulovala EK na základě strategických priorit NRP ČR. RPS navazuje na globální a specifické priority NRP pro programové období 2004 – 2006 v rámci cíle 1, které se budou dále realizovat prostřednictvím pěti operačních programů. RPS dále obsahuje orientační finanční plán pro každou prioritu a rok, finanční alokace předpokládané pro příspěvek každého fondu, zahrnuje rovněž ověření adicionality a odpovídající informace o transparentnosti finančních toků, zejména od členského státu do regionů. [16]

Pro region soudržnosti Praha, který bude čerpat prostředky z fondů EU v rámci Cílů 2 a 3, byly pro využití zjednodušeného programovacího systému vypracovány Jednotné programové dokumenty pro Prahu Cíl 2 a 3. [16]

Globálního a specifických cílů RPS bude dosaženo pomocí pěti operačních programů. Čtyři operační programy (Průmysl a podnikání, Infrastruktura, Rozvoj lidských zdrojů, Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství) jsou zaměřeny sektorově, Společný regionální operační program se zaměřuje na rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti (NUTS II) ČR. [16]

1.6.1 Operační program Průmysl a podnikání (OP PP)

Globálním cílem OP Průmysl a podnikání je přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti českého podnikatelského sektoru na evropském společném trhu s vysokou produktivitou práce a efektivitou výroby. Tento operační program v sobě zahrnuje tři priority:

Priorita 1 – Rozvoj podnikatelského prostředí

Cílem této priority je podpora zlepšení podnikatelského prostředí pro konkurenceschopné a životaschopné české podniky v rámci EU. K dosažení tohoto cíle je nutné zaměřit se především na zlepšování stávající infrastruktury pro podnikatele a investory, dále na školicí střediska a poradenské služby poskytované malým a středním podnikům (dále jen MSP).

Priorita 2 – Rozvoj konkurenceschopnosti podniků

Cílem této priority je podpořit nové podnikatelské aktivity a stabilizovat stávající, zejména malé a střední podniky se zaměřením na vlastní podnikatelskou činnost. [18]

1.6.2 Operační program Infrastruktura (OP I)

Globálním cílem OP Infrastruktura je ochrana a zlepšování stavu životního prostředí a rozvoj a zkvalitňování dopravní infrastruktury. Mezi priority programu patří:

Priorita 1 – Modernizace a rozvoj dopravní infrastruktury celostátního významu

Cílem této priority je zlepšit současnou železniční, silniční, vodní a leteckou infrastrukturu a přispět tak ke zvýšení její výkonnosti a životnímu prostředí.

Priorita 2 – Snížení negativních důsledků dopravy na životní prostředí

Cílem je zajistit kvalitní životní podmínky pro obyvatele a zároveň omezit negativní vlivy rostoucí dopravy na životní prostředí např. podporou dopravy šetrnější k životnímu prostředí.

Priorita 3 – Zlepšování environmentální infrastruktury

Opatření v rámci této priority jsou v souladu s dlouhodobými strategickými cíli Státní politiky životního prostředí a jsou schváleny usnesením vlády ČR č. 38/2001.

Priorita 4 – Technická pomoc [17]

1.6.3 Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ)

Globálním cílem programu je dosažení vysoké a stabilní úrovně zaměstnanosti založené na kvalifikované a flexibilní pracovní síle, integraci sociálně vyloučených skupin obyvatelstva a konkurenceschopnosti podniků při respektování principů udržitelného rozvoje. Mezi priority tohoto operačního programu patří:

Priorita 1 – Aktivní politika zaměstnanosti

Tato priorita je jednou ze dvou hlavních priorit programu a zajišťuje rychlé začlenění nezaměstnaných na trh práce a současné předcházení nezaměstnanosti u osob ohrožených nezaměstnaností. Priorita přispěje k posílení politiky zaměstnanosti pro uchazeče o práci.

Priorita 2 – Sociální integrace a rovnost příležitostí

Tato priorita je zaměřena podporu zaměstnanost osob sociálně vyloučených z důvodu dlouhodobé nezaměstnanosti a osob ohrožených sociálním vyloučením.

Priorita 3 – Celoživotní učení

Tato priorita přispívá k naplnění všech ostatních cílů programu. Priorita podporuje rozvoj odborných kapacit učitelů a přednášejících, včetně jejich prvotního vzdělávání i doškolovacích kurzů. Cílovými skupinami budou žáci a studenti základních, středních, vyšších odborných škol, učitelé a další pedagogičtí pracovníci, NNO a sociální partneři.

Priorita 4 – Adaptabilita a podnikání

Tato priorita se zaměří na schopnosti a připravenost jak zaměstnavatelů, tak i zaměstnanců reagovat na změny v poptávce po zboží a službách, na rozvoj odborných znalostí, dovedností a schopností zaměstnavatelů i zaměstnanců v souvislosti se stávajícími strukturálními změnami prostřednictvím nabídky programů odborného vzdělávání.

Priorita 5 – Technická pomoc [19]

1.6.4 Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (RVMZ)

Globálním cílem strategie je zvýšit konkurenceschopnost zemědělství další restrukturalizací a růstem produktivity práce. Program také přispěje k ochraně životního prostředí, zajištění udržitelného multifunkčního rozvoje venkova na základě udržitelného zemědělství, lesního a vodního hospodářství a rybolovu v integraci s kvalitním zpracováním zemědělských produktů. Operační program obsahuje tyto priority:

Priorita 1 – Podpora zemědělství, zpracování zemědělských produktů a lesnictví

Podpora směřuje k mladým začínajícím farmářům, k aktivitám s pozitivním dopadem na život ve venkovském prostoru a přispívajícím k odstranění ekonomických a sociálních nerovností mezi sektory i mezi regiony. Důraz je také kladen na snížení a odstranění nepříznivých vlivů zemědělství na životní prostředí, na ochranu vod a půdy před znečištěním ze zemědělských zdrojů.

Priorita 2 – Rozvoj zemědělství, rybolovu a odborné vzdělávání

Cílem této priority je odstranit škody způsobené povodněmi a vybudovat nová nebo rekonstruovat stávající protipovodňová zařízení.

Priorita 3 – Technická pomoc [20]

1.6.5 Společný regionální operační program (SROP)

SROP podporuje především akce spadající do kompetencí obcí nebo krajů. Priorita v oblasti cestovního ruchu však také podporuje akce horizontální a nadregionální povahy. SROP bude spolufinancován ze dvou strukturálních fondů: ERDF a ESF. Tomuto operačnímu programu bude přiděleno více než 31 % disponibilního rozpočtu ze strukturálních fondů pro RPS. Mezi priority tohoto operačního programu patří:

Priorita 1 – Regionální podpora podnikání

Cílem je zvýšení počtu pracovních příležitostí v řadě vybraných cílových regionů. Podpora se zaměří na přímou podporu podniků s cílem zvýšit jejich ekonomickou výkonnost vedoucí k vytváření nových pracovních míst a ke snížení nezaměstnanosti v cílových regionech, na stimulaci diverzifikace podnikatelských aktivit a na návrat k tradičnímu umění a řemeslům. Pomoc bude poskytnuta na řešení specifických regionálních otázek, které nelze řešit na celostátní úrovni.

Priorita 2 – Regionální rozvoj infrastruktury

Cílem je podpora zvýšení kvality a průchodnosti regionálních a místních dopravních komunikací a zlepšení dopravní dostupnosti. Tím dojde k odstranění negativních faktorů omezujících potenciál regionálních ekonomik a podpoří se mobilita pracovní síly ve všech lokalitách. SROP se také zaměřuje na rozvoj informačních technologií pro místní samosprávy v obcích a regionech. Tato priorita také podporuje regeneraci chátrajících historických center měst a městských částí postižených ekonomickými a sociálními problémy.

Priorita 3 – Rozvoj lidských zdrojů v regionech

Cílem je zkvalitnění sítě a zvýšení kapacit sociální a občanské infrastruktury v obcích. Priorita je komplementární k OP Rozvoj lidských zdrojů v oblasti sociální integrace. Tato priorita doplní neinvestiční podporu poskytovanou v rámci OP Rozvoj lidských zdrojů investicemi do infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů (financováno z ERDF) a zaměří se na sociální integraci specifických skupin ohrožených sociálním vyloučením na místní úrovni a na posílení administrativní kapacity regionů pro přípravu a realizaci programů.

Priorita 4 – Rozvoj cestovního ruchu

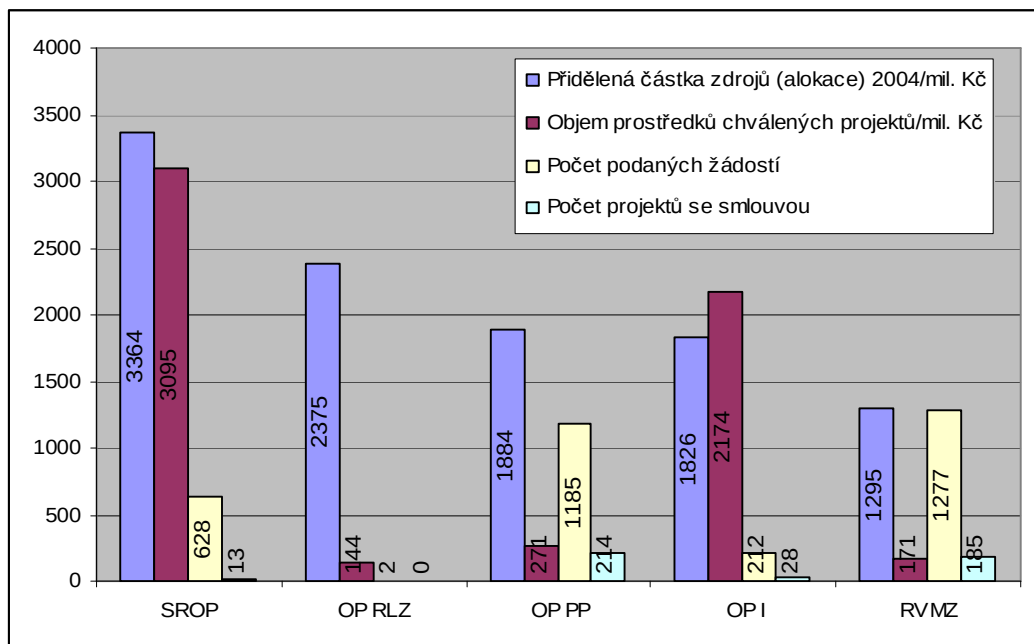
Cestovní ruch je důležitým ekonomickým aktivem pro řadu regionů, venkovských komunit a obcí v EU. Vyvážený a udržitelný rozvoj cestovního ruchu by měl být podpořen především modernizací infrastruktury spojené s cestovním ruchem a zlepšením efektivity, zvýšením kvalifikace a profesionálního přístupu, podporou partnerství mezi podniky, podporou spolupráce soukromého a veřejného sektoru a vytvářením sítí zlepšujících integraci služeb zapojených do řetězce služeb v cestovním ruchu.

Priorita 5 – Technická pomoc [31]**1.6.6 Přehled projektů v operačních programech za rok 2004**

Od května roku 2004 byly postupně v jednotlivých operačních programech na základě výzev předkládány projekty s žádostí o podporu z fondů EU. Realizace opatření operačních programů a jednotlivých programových dokumentů do konce roku 2004 měla převážně charakter administrace přijatých žádostí o projekty. Celkově počet podaných žádostí k 31.12.2004 dosáhl 3529. U tří operačních programů s nižšími alokacemi (OPPP, OP Infrastruktura, OP RVMZ) probíhá uzavírání smluv a vydávání rozhodnutí o podmínkách financování relativně snadněji než u dvou zbývajících. Koncem roku celkově smlouvy pokrývaly cca 4,5% alokovaných částek na rok 2004 a výrazný nárůst se očekává na počátku tohoto roku. [5]

Tab. 4. Přehled operačních programů k 31.12.2004 [5]

Operační program	Přidělená částka zdrojů (alokace) 2004 (v mil. Kč)	Objem prostředků chválených projektů (v mil. Kč)	Počet podaných žádostí	Počet projektů se smlouvou
SROP	3364	3095	628	13
OP RLZ	2375	144	2	0
OP PP	1884	271	1185	214
OP I	1826	2174	212	28
RVMZ	1295	171	1277	185

Obr. 3. Přehled operačních programů k 31.12.2004 [5]

Operační programy se realizují prostřednictvím jednotlivých opatření, ve kterých jsou alokace prostředky rozdělovány do více let. V některých opatřeních výše požadovaných prostředků prostřednictvím projektů několikanásobně překračuje vyčleněnou alokaci na dané období. Např. v rámci SROP byly požadavky ve srovnání s vyčleněnými zdroji pro rok 2004 téměř čtyřnásobné, u OP Infrastruktura dokonce sedminásobné. [5]

Jednotlivá opatření se realizují prostřednictvím individuálních projektů a prostřednictvím grantových schémat. Zatímco u individuálních projektů již bylo uzavřeno 2. kolo přijímání žádostí, první projekty grantových schémat začaly být přijímány teprve v prosinci 2004. [5]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

2 ANALÝZA A DESKRIPTCE MOŽNOSTÍ ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU NA PROJEKTY REALIZOVANÉ VE ZLÍNSKÉM KRAJI V RÁMCI SROP

V této části diplomové práce budu analyzovat možnosti čerpání prostředků v rámci SROP v regionu NUTS II Střední Morava. Dále se zaměřím na analýzu cestovního ruchu ve Zlínském kraji, zejména z pohledu návštěvnosti a možností, které Zlínský kraj nabízí jakožto turistická destinace. Při zpracování budu vycházet zejména z interních údajů získaných v rámci Krajského úřadu Zlínského kraje.

2.1 SROP a individuální projekty rady soudržnosti NUTS II Střední Morava

Základní informace o Společném regionálním operačním programu byly již podány v předcházejících kapitolách, ale pro lepší orientaci v dotacích, které jsou a budou poskytovány v rámci individuálních projektů a grantových schémat Zlínského kraje je nutné SROP popsat ještě poněkud podrobněji.

SROP je souhrnným dokumentem zahrnujícím rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti (celé území České republiky s výjimkou hl. města Prahy), které mohou být v období 2004 - 2006 podporovány ze strukturálních fondů EU v rámci Cíle 1. Tento program podporuje především aktivity, jejichž realizace spadá do působnosti obcí nebo krajů. Tím se tento program odliší od zbývajících operačních programů, které se zaměřují na realizaci opatření, jež jsou převážně v působnosti státu. Určitou výjimku představuje priorita 6 - Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství, kde vedle podpory aktivit majících místní či regionální charakter budou podporovány i aktivity, které mají nadregionální charakter.

Cílem SROP je především dosažení trvalého hospodářského růstu i růstu kvality života obyvatel regionů prostřednictvím nových ekonomických aktivit s důrazem na tvorbu pracovních míst v regionálním i místním měřítku, na zlepšení kvality infrastruktury a životního prostředí, na rozvoj lidských zdrojů a na prohlubování sociální integrace.

Projekty ve SROP předkládají žadatelé na základě Výzvy k předkládání projektů. Tuto výzvu vyhlašují buď regionální rady soudržnosti v rámci jednotlivých regionů soudržnosti NUTS II anebo samotné kraje prostřednictvím svých oddělení realizace grantových schémat, která jsou součástí Krajských úřadů. Výzvy k předkládání projektů jsou

vyhlašování na jednotlivá opatření, případně podopatření v rámci již uváděných priorit SROP.

Tab. 5. Priority, opatření a podopatření v rámci SROP a finanční alokace [24]

	Název priority, opatření , podopatření	Podpora EU mil. EUR
Priorita 1	Regionální podpora podnikání	
Opatření 1.1.	Podpora podnikání ve vybraných regionech	45,138
Priorita 2	Regionální rozvoj infrastruktury	
Opatření 2.1.	Rozvoj dopravy v regionech	151,964
Podopatření 2.1.1	Regionální rozvoj dopravní infrastruktury	106,375
Podopatření 2.1.2	Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech	45,589
Opatření 2.2.	Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech	22,517
Opatření 2.3.	regenerace a revitalizace vybraných měst	22,517
Priorita 3	Rozvoj lidských zdrojů v regionech	
Opatření 3.1.	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech	45,025
Opatření 3.2.	Podpora sociální integrace v regionech	37,143
Opatření 3.3.	Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů	10,135
Priorita 4	Rozvoj cestovního ruchu	
Opatření 4.1.	Rozvoj služeb cestovního ruchu	36,024
Podopatření 4.1.1	Podpora nadregionálních služeb cestovního ruchu	18,012
Podopatření 4.1.2	Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu	18,012
Opatření 4.2.	Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	72,060
Podopatření 4.2.1	Podpora nadregionální infrastruktury CR	36,030
Podopatření 4.2.2	Podpora regionální a místní infrastruktury CR	36,030
Priorita 5	Technická pomoc	
Opatření 5.1.	Technická pomoc pro SROP	6,720
Opatření 5.2.	Technická pomoc pro CSF	5,087
SROP CELKEM		454,33

2.1.1 Řízení SROP

Pro objasnění problematiky grantových schémat, individuálních projektů a pro objasnění problematiky předkládání projektů je třeba, abychom se nejdříve stručně seznámili se strukturou řízení SROP a rozdílem mezi individuálními projekty a grantovým schématem.

Řídící orgán

Řídícím orgánem SROP je příslušný útvar Ministerstva pro místní rozvoj ČR, kterým je dle rozhodnutí ministra pro místní rozvoj č.28/2003 Odbor Řídícího orgánu Společného regionálního operačního programu a Jednotného programového dokumentu Praha (dále jen "řídící orgán"). Řídící orgán ponese celkovou odpovědnost za realizaci programu a za komunikaci ve vztahu k řídicímu orgánu CSF a ke Komisi na jedné straně, a k Ministerstvu financí (jakožto platebnímu orgánu) na straně druhé. [33]

Regionální rady

Regionální rady tvoří celkem 7 orgánů podle jednotlivých regionů NUTS 2, na které ministerstvo deleguje výkon některých řídicích funkcí, které se budou týkat výběru projektů a realizace SROP v rámci jednotlivých regionů NUTS 2. V rámci krajů dále působí sekretariáty regionálních rad, které spolu s regionální radou zajišťují všechny úkoly spojené s výběrem projektů až po návrh smluv. [33]

Regionální rada regionu soudržnosti NUTS II Střední Morava je orgánem Olomouckého a Zlínského kraje a jejím posláním je zajistit přípravu, realizaci a koordinaci programů v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti na regionální úrovni. Regionální rada zabezpečuje úkoly spojené s využíváním finančních prostředků z fondů, zejména rozhoduje o jejich využití na jednotlivá opatření a aktivity, a odpovídá za efektivní využívání těchto prostředků, za kontrolu hospodaření s těmito prostředky a za realizaci přijatých kontrolních opatření. [33]

Členové Rady jsou voleni zastupiteli Olomouckého a Zlínského kraje z řad členů těchto zastupitelstev. Každý kraj je v Radě zastoupen 10 členy.

Centrum pro regionální rozvoj ČR

Tento orgán včetně svých regionálních poboček zajišťuje všechny činnosti spojené s realizací a monitorováním projektů, vybraných regionálními radami (to je kompletace smluv, monitorování, přijímání žádostí o proplacení od konečných příjemců). [17]

Grantové schéma

Grantové schéma je formou "skupinového projektu", který v sobě zahrnuje množství akcí (projektů v rámci tohoto grantového schématu). Samotné grantové schéma je projekt, který předkládá konečný příjemce, kterým je ve SROP kraj (vyjma 4.2.1., kde je konečným příjemcem MMR). Konečnými uživateli (předkladateli akcí do GS) jsou podnikatelé, ale i

veřejné orgány a neziskové organizace. [33]

Individuální projekt

Je projekt, který není zastřešen grantovým schématem. Realizátor nebo-li předkladatel projektu obdrží podporu přímo a ne prostřednictvím kraje – konečného příjemce v případě grantových schémat. Konečný příjemce je zde totožný s konečným uživatelem. [33]

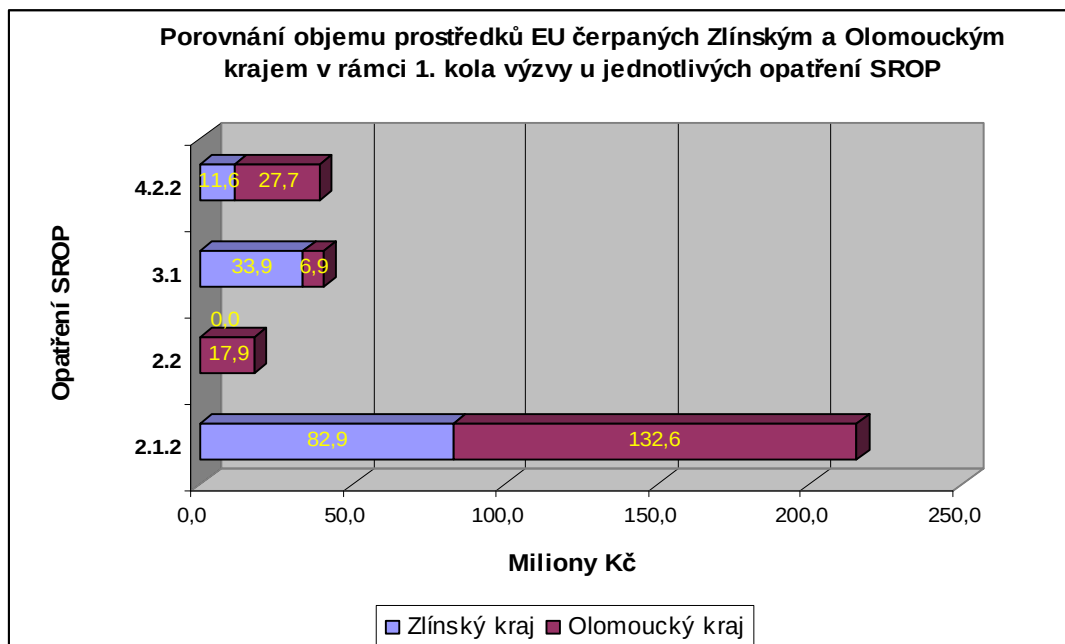
2.1.2 Individuální projekty v rámci SROP – 1. kolo výzvy vyhlašované Regionální radou soudržnosti NUTS II Střední Morava

V rámci nadregionálních individuálních projektů, které vyhlašuje Regionální rada regionu soudržnosti NUTS II, probíhá v současné době třetí kolo výzvy k předkládání projektů. Přehled jednotlivých opatření a projektů podpořených v rámci prvního a doporučených k uzavření smlouvy v rámci druhého kola výzvy ve Zlínském kraji bude uveden v následujících kapitolách.

V prvním kole výzvy, která byla vyhlášena Regionální radou regionu soudržnosti Střední Morava již v 1. června 2004, bylo podáno celkem 45 projektů ve čtyřech opatřeních v rámci celého regionu soudržnosti. Z tohoto počtu bylo 20 projektů podáno v rámci Zlínského kraje a 25 projektů v rámci kraje Olomouckého. [6]

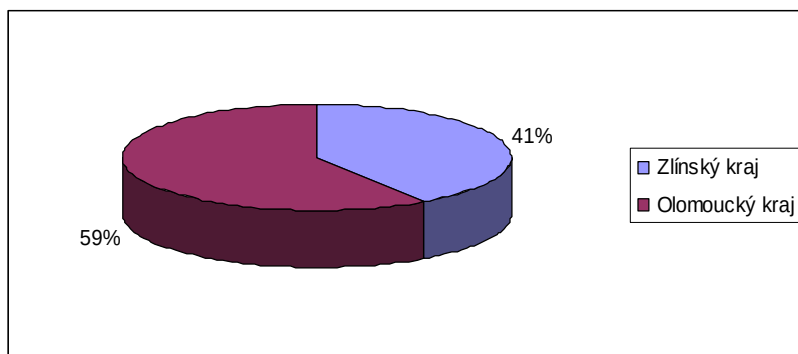
Tab. 6. Podpořené projekty 1. kola výzvy k předkládání projektů vyhlašované v rámci NUTS II Střední Morava ve Zlínském kraji

Číslo opatření (podopatření)	Název opatření (podopatření SROP)	Počet podpořených projektů	Dotace EU (v Kč)	Celkový rozpočet projektů (v Kč)
2.1.2	Rozvoj dopravní obslužnosti	2	82 926 100	121 386 816
2.2	Rozvoj informačních a komunikačních technologií	0	0	0
3.1	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů	3	33 890 501	43 791 762
4.2.2	Podpora regionální a místní infrastruktury cestovního ruchu	1	11 569 004	15 425 339

Obr. 4. Celkový objem čerpaných prostředků v prvním kole výzvy u jednotlivých opatření v rámci NUTS II Střední Morava

V prvním kole výzvy vyhlašovaným Regionální radou soudržnosti Střední Morava byla na projekty ve všech opatřeních přidělena celková dotace z fondů EU ve výši 313,5 miliónu Kč. Celkově bylo podpořeno 6 projektů ve Zlínském kraji, u kterých celková výše dotace EU činila 128,4 mil. Kč. V rámci Olomouckého kraje bylo v prvním kole výzvy podpořeno celkem 13 projektů, u nichž celková výše dotace z EU činí 185,1 mil. Kč. [6]

Obr. 5. Podíl celkových prostředků EU připadajících na Zlínský a Olomoucký kraj v prvním kole výzvy

2.1.3 Individuální projekty v rámci SROP – 2. kolo výzvy vyhlášené Regionální radou soudržnosti NUTS II Střední Morava

V rámci 2. kola výzvy ve SROP, které skončilo 30. listopadu 2004, bylo ve Zlínském kraji podáno celkem 19 projektů. Osm projektů týkalo informačních technologií a jedenáct projektů bylo zaměřeno na rozvoj lidských zdrojů. [23]

Tab. 7. Počet předložených projektů 2. kola výzvy v rámci NUTS II Střední Morava

Opatření	Počet projektů ve ZK	Počet projektů v OK
Podopatření 2.1.1	0	4
Opatření 2.2	8	19
Opatření 3.1	11	22
Celkem	19	45

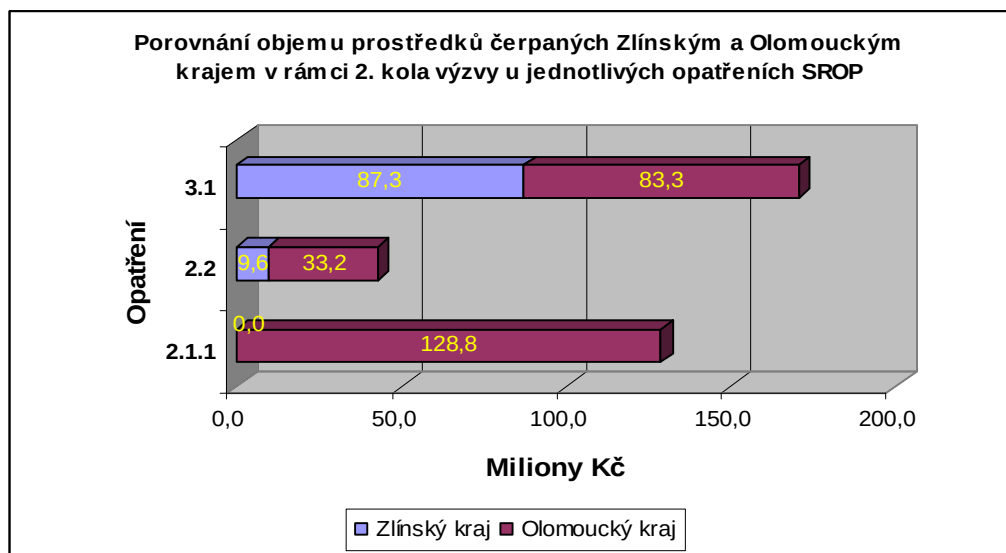
Tab. 8. Projekty 2. kola výzvy k předkládání projektů vyhlášené v rámci NUTS II Střední Morava ve Zlínském kraji doporučené k uzavření smlouvy o poskytnutí pomoci

Číslo opatření (podopatření)	Název opatření (podopatření SROP)	Počet podpořených projektů	Dotace EU (v Kč)	Celkový rozpočet projektů (v Kč)
2.1.1	Rozvoj dopravní obslužnosti	0	0	0
2.2	Rozvoj informačních a komunikačních technologií	5	9 548 600	12 742 435
3.1	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů	5	87 307 587	109 414 484

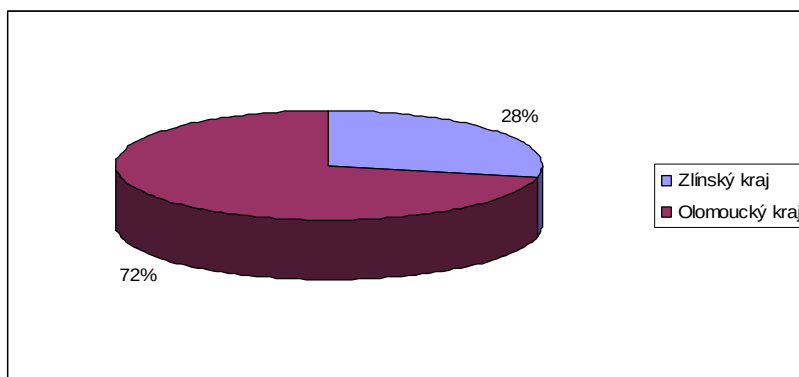
I ve druhém kole výzvy je zřejmá větší aktivita subjektů předkládající projekty v Olomouckém kraji, která je více než dvojnásobná co se týče podaných projektů než v kraji Zlínském. Ještě větší rozdíl se projevuje v objemu čerpaných prostředků v rámci jednotlivých opatření, které nám ukazuje následující graf. Tento rozdíl způsobila skutečnost, že ve Zlínském kraji nebyly podány žádné projekty v rámci opatření 2.1.1 Rozvoj regionální dopravní infrastruktury. V Olomouckém kraji byly podány v tomto opatření projekty čtyři a všechny dosáhly na dotaci z fondů EU.

Celková částka, která bude ve druhém kole výzvy rozdělena jednotlivým projektům navrženým k podpoře činí 342,2 mil. Kč. Z této částky na projekty podané v Olomouckém

kraji připadá 245,3 mil. Kč a na projekty ve Zlínském kraji 96,9 mil. Kč. Procentuální vyjádření nám ukazuje Obr. 7

Obr. 6. Celkový objem čerpaných prostředků ve druhém kole výzvy u jednotlivých opatření v rámci NUTS II Střední Morava

Obr. 7. Podíl celkových prostředků EU připadajících na Zlínský a Olomoucký kraj v druhém kole výzvy

2.1.4 3. kolo výzvy vyhlašované Radou soudržnosti NUTS II Střední Morava a zbývající finanční alokace pro jednotlivá opatření

Pro projekty, které byly podány ve druhém kole výzvy k předkládání projektů vyhlášené Radou soudržnosti Střední Morava, jsou právě připravovány smlouvy o financování těchto projektů. Současně však bylo vyhlášeno třetí kolo výzvy. V tomto kole výzvy budou podávány projekty spadající do SROP konkrétně do podopatření:

Ø Podopatření 2.1.1 - Rozvoj regionální dopravní infrastruktury (v tomto podopatření jsou podporovány projekty, které jsou zaměřeny na silnice II. A III. třídy)

Ø Podopatření 4.2.2 - Podpora regionální a místní infrastruktury cestovního ruchu (v tomto podopatření mohou o podporu žádat veřejné subjekty)

Z výše uvedeného vyplývá, že jednotlivá kola výzev zahrnují pouze některá opatření a podopatření SROP. Jelikož současné programové období bude probíhat až do roku 2006 a projekty budou dobíhat až do roku 2008 je jisté, že budou vyhlašována ještě další kola výzev až do vyčerpání přidělených finančních prostředků pro region soudržnosti Střední Morava v rámci SROP.

Tab. 9. Zbývající finanční alokace po 2. kole výzvy k předkládání projektů vyhlašované v rámci NUTS II Střední Morava

Číslo opatření (podopatření)	Název opatření (podopatření SROP)	Celkem na další výzvy (v Kč)
2.1.1	Rozvoj dopravní obslužnosti	412 337 591
2.2	Rozvoj informačních a komunikačních technologií	45 803 569
3.1	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů	1 444 760
4.2.2	Podpora regionální a místní infrastruktury cestovního ruchu	45 880 000

U individuálních projektů podávaných v rámci výzev, které vyhlašuje Regionální rada soudržnosti NUTS II Střední Morava je celková alokace prostředků stanovena pro celý region soudržnosti Střední Morava. O přidělení dotace do jednotlivých krajů rozhoduje pouze množství a kvalita předložených projektů. V této chvíli jsou daleko aktivnější subjekty Olomouckého kraje, které podaly téměř dvojnásobek projektů oproti subjektům v kraji Zlínském a to se projevilo i ve výši přidělených dotací, kdy Olomoucký kraj čerpá téměř dvou třetinový podíl dotací oproti kraji Zlínskému. U grantových schémat, o kterých pojednává následující kapitola je situace poněkud odlišná. Prostředky na jednotlivá opatření a podopatření jsou alokovány přímo na jednotlivé kraje a hodnotit se budou pouze projekty podané v rámci jednotlivých krajů.

2.2 Grantová schémata Zlínského kraje

V první definici grantového schématu je uvedeno: „*grantové schéma je formou skupinového projektu*“. Co jsi pod tímto můžeme představit? Nejdříve je potřeba vysvětlit rozdíl mezi pojmy, které se často vyskytují pokud se mluví o projektech dotovaných v rámci SROP. Těmito pojmy jsou konečný příjemce a konečný uživatel.

Konečný příjemce – Orgán, veřejný nebo soukromý subjekt odpovědný za zadávání zakázek operací. V případě pomoci poskytované orgány jmenovanými členskými státy jsou konečnými příjemci ty orgány, které tuto pomoc poskytují. Jde-li tedy o grantové schéma, jsou konečnými příjemci ve SROP kraje, v ostatních případech jsou koneční příjemci totožní s konečnými uživateli (individuální projekty). [34]

Konečný uživatel – Subjekt, který obdrží dotaci ze strukturálních fondů a který realizuje projekt, např. v rámci grantového schématu může být konečným uživatelem malý a střední podnik, který obdrží podporu k realizaci určité akce. Nejedná-li se o grantové schéma, je tento subjekt totožný s konečným příjemcem. [34]

Zlínský kraj prostřednictvím Krajského úřadu Zlínského kraje musel pro získání prostředků na realizaci grantových schémat ve Zlínském kraji pro zkrácené programové období 2004 - 2006 vypracovat šest samostatných skupinových projektů – grantových schémat.

V následující tabulce bude uveden přehled grantových schémat a finanční alokace na tato grantová schémata pro současné programové období. Pro každé grantové schéma je vyčleněna část z celkové finanční alokace v rámci SROP. Jeden z principů poskytování pomoci z evropských fondů - princip adicionality, stanovuje, že prostředky vynakládané ze společného rozpočtu EU mají pouze doplňovat veřejné a soukromé výdaje a nikoli je nahrazovat. Členské státy nemohou v žádném případě využívat prostředky EU poskytované v rámci strukturální politiky jako náhradu vlastních rozpočtových výdajů. V praxi to znamená, že příspěvek z dotačních programů EU nesmí přesáhnout u malých a středních podnikatelů 35% celkových uznatelných nákladů projektu a u podpory poskytované veřejným subjektům tento podíl nesmí obvykle přesáhnout 75%. Část dotace na projekt tedy také tvoří příspěvek z krajského rozpočtu a ve dvou případech grantových schémat také příspěvek ze státního rozpočtu. O podílech spolufinancování se budeme bavit v dalších kapitolách při představování jednotlivých grantových schémat.

Tab. 10. Grantová schémata Zlínského kraje a finanční alokace pro období 2004 - 2006

Opatření (podopatření)	Název GS	Příspěvek z EU (v Kč)	Příspěvek ze st. rozpočtu (v Kč)	Celkové náklady GS (v Kč)
1.1	Grantové schéma podporující drobné podnikatele v ekonomicky slabých regionech Zlínského kraje	38 110 942	0	112 921 477
1.1	Grantové schéma podporující malé a střední podnikatele v ekonomicky slabých regionech Zlínského kraje	70 777 465	0	209 711 317
3.2	Grantové schéma podporující sociální integraci ve Zlínském kraji	82 519 251	9 696 012	103 149 063
4.1 (4.1.2)	Grantové schéma podporující regionální a místní služby cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Zlínském kraji	16 007 215	0	45 734 900
4.1 (4.1.2)	Grantové schéma podporující regionální a místní služby cestovního ruchu pro veřejné subjekty ve Zlínském kraji	24 010 824	960 433	32 014 432
4.2 (4.2.2)	Grantové schéma podporující regionální a místní infrastrukturu cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Zlínském kraji	40 024 042	0	114 354 406
Celkem	6 grantových schémat	271 449 739	10 656 445	617 885 595

2.2.1 Grantové schéma podporující drobné podnikatele v ekonomicky slabých regionech Zlínského kraje

Podporovány budou rozvojové projekty podnikatelů v ekonomicky slabých regionech Zlínského kraje, které vytvářejí nové, stabilní pracovní příležitosti, poskytují rovné pracovní příležitosti pro muže a ženy, zaměřují se na aktivity zpracovatelského průmyslu s vysokou přidanou hodnotou, posilují spolupráci podniků a stimulují export místních výrobků. [15]

Schéma zahrne podporu širokého spektra drobných podnikatelů, kteří zaměstnávají méně než 10 pracovníků. Podmínkou pro účast v grantovém schématu bude závazek na zvýšení celkového počtu zaměstnanců příjemce dotace. U grantového schématu pro drobné podnikatele bude muset závazek činit minimálně 1 nově zřízené a obsazené pracovní místo pro každou jednotlivou akci (projekt). Přímá podpora směřuje k investičním projektům drobných podnikatelů s důrazem na využití místních zdrojů a tradičních řemesel (včetně podpory nákupu služeb spojených s rozvojem podniku).

Minimální výše celkových uznatelných nákladů na projekt musí činit alespoň 500 000 Kč. Dotace může být poskytnuta až do výše 43,65% uznatelných nákladů. Dotace bude poskytnuta vybraným konečným uživatelům vždy ze dvou zdrojů:

- § jednak z prostředků strukturálních fondů, které jsou soustředěny v Národním fondu (v případě tohoto grantového schématu se jedná o strukturální fond ERDF),
- § jednak z veřejných prostředků ČR, v případě tohoto grantového schématu z rozpočtu kraje

Tab. 11. Finanční rámec pro drobné podnikatele v rámci opatření 1.1 SROP (v %)

	Uznatelné náklady celkem	Veřejné zdroje celkem	ERDF	Zlínský kraj	Soukromé spolufinancování
Projekt	100%	43,65%	32,74%	10,91%	56,35%

2.2.2 Grantové schéma podporující malé a střední podnikatele v ekonomicky slabých regionech Zlínského kraje

Jedná se také o grantové schéma, které spadá pod opatření 1.1 SROP tak jako grantové schéma podporující drobné podnikatele. Z toho vyplývá, že obě tato grantová schémata mají stejné cíle. Liší se pouze ve dvou základních podmínkách. Konečným uživatelem a tedy i předkladatelem projektu a žádosti o podporu je zde malý a střední podnikatel (právnícká nebo fyzická osoba), který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců. Minimální výše celkových uznatelných nákladů na projekt činí v rámci tohoto grantového schématu 2 mil. Kč. [33]

Podporovány budou investiční projekty malých a středních podnikatelů v oblasti inovačního podnikání a technologického rozvoje. V rámci těchto projektů je také základní podmínkou pro poskytnutí podpory zřízení nových pracovních míst. V případě grantového schématu pro malé a střední podnikatele závazek činí minimálně 3 nově zřízená a obsazená pracovní místa u podnikatelů od 10 do 49 zaměstnanců a min.10 nově zřízených a obsazených pracovních míst u podnikatelů od 50 do 249 zaměstnanců pro každou jednotlivou akci. [33]

Celkové prostředky vyčleněné na toto grantové schéma z fondů EU činí téměř 71 mil. Kč, což je téměř dvojnásobek částky určené pro drobné podnikatele, ale finanční rámec obě GS stejný viz. Tab. 11

2.2.3 Grantové schéma podporující sociální integraci ve Zlínském kraji

Cílem grantového schématu je podpořit sociálně ohrožené skupiny obyvatelstva směrem k jejich sociální integraci a pracovnímu uplatnění prostřednictvím organizací pracujících v jejich prospěch. [14]

Očekává se, že na základě poskytovaných služeb se zvýší schopnost znevýhodněných skupin obyvatelstva získat a udržet zaměstnání a posílit své ekonomické příjmy. U dětí, mládeže a rodin se očekává sociální integrace ve smyslu snížení negativních jevů, posílení dovedností směrem k občanskému a pracovnímu uplatnění. [14]

Podpora bude poskytována na realizaci různých neinvestičně zaměřených programů, kurzů, na poradenství a na služby občanům, včetně poskytování rehabilitačních pomůcek, učebních pomůcek, pořádání integračně zaměřených akcí apod. Bude zaměřena na poskytovatele těchto služeb, kteří budou realizovat projekty podporující znevýhodněné skupiny obyvatelstva. Podporovány budou také aktivity spojené s tvorbou komunitních plánů.

Finanční podpora poskytovaná v rámci tohoto grantového schématu je určena konečným uživatelům, kterými jsou veřejné subjekty. Konečnými uživateli v rámci tohoto grantového schématu tedy mohou být obce, svazky obcí, organizace zřizované kraji, organizace zřizované obcemi, Hospodářská komora ČR a její složky, nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace a nadační fondy). [33]

Minimální výše celkových uznatelných nákladů na projekt musí činit alespoň 300 000 Kč. Dotace může být poskytnuta v některých případech až do výše 100% uznatelných nákladů. Výše dotace je také vázána na vytvoření pracovního místa. Finanční rámec grantového schématu podporujícího sociální integraci je uveden v Tab. 12 a v Tab. 13.

Tab. 12. Finanční rámec pro veřejné subjekty v rámci opatření 3.2 SROP (v %) - v případě vytvoření alespoň jednoho pracovního místa

	Uznatelné náklady celkem	Poskytnutá dotace	EU (ESF)	Státní rozpočet	Kraje	Soukromé (obce, HK, NNO, kraje)
Projekty obcí	100	88	80	8	-	12
Projekty krajů	100	88	80	8	-	12
Projekty NNO	100	100	80	10	10	-

Tab. 13. Finanční rámec pro veřejné subjekty v rámci opatření 3.2 SROP (v %) - v případě kdy nové pracovní místo nevznikne

	Uznatelné náklady celkem	Poskytnutá dotace	EU (ESF)	Státní rozpočet	Kraje	Soukromé (obce, HK, NNO, kraje)
Projekty obcí	100	80	72	8		20
Projekty krajů	100	80	72	8	-	20
Projekty NNO	100	80	64	10	6	20

2.2.4 Grantové schéma podporující regionální a místní služby cestovního ruchu pro veřejné subjekty ve Zlínském kraji

Cílem grantového schématu je rozvojem služeb zvýšit podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu a vytvářet nové pracovní příležitosti ve Zlínském kraji.

Podpora proto směřuje ke vzniku marketingových produktů a taktik. Očekává se spolupráce více subjektů na informačních, propagačních, rezervačních a dalších systémech a materiálech. Cílové hodnoty musí odrážet zkvalitnění společných služeb v cestovním ruchu, zkvalitnění informační obsluhy v cestovním ruchu, zkvalitnění marketingu cestovního ruchu a samozřejmě vyšší spokojenost uživatelů těchto služeb. [33]

Oprávněnými žadateli jsou u tohoto grantového schématu obce, svazky obcí, kraje a organizace zřizované kraji, organizace zřizované obcemi, Hospodářská komora ČR a její složky, nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace a nadační fondy).

Minimální výše celkových uznatelných nákladů na projekt musí činit alespoň 500 000 Kč. Výše dotace z fondů EU činí maximálně 75% uznatelných nákladů. Celková výše podpory poskytnuté na projekty v tomto grantovém schématu se liší podle jednotlivých žadatelů.

Tab. 14. Finanční rámec pro veřejné subjekty v rámci opatření 4.1 SROP (v %)

	Uznatelné náklady celkem	Poskytnutá dotace	EU (ESF)	Státní rozpočet	Kraje	Obce	Soukromé (NNO)
Projekty obcí	100	100	75	-	25	-	-
Projekty krajů	100	100	75	-	10	10	-
Projekty NNO	100	90	67,5	22,5	-	-	10

2.2.5 Grantové schéma podporující regionální a místní služby cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Zlínském kraji

Již z názvu tohoto grantového schématu zjistíme, že je určen pro malé a střední podnikatele, tedy fyzické nebo právnické osoby - podnikatele, které zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců. Toto je také spolu s finančním rámcem jediná odlišnost od grantového schématu podporujícím regionální a místní služby cestovního ruchu pro veřejné subjekty ve Zlínském kraji. [31]

Hlavní cíle zůstávají stejné, rozdílná je částka určená na toto grantové schéma a také maximální výše podpory, která činí 45,91 %. Přesné vyjádření finančního rámce je uvedeno v následující tabulce.

Tab. 15. Finanční rámec pro malé a střední podnikatele v rámci opatření 4.1 SROP (v %)

	Uznatelné náklady celkem	Veřejné zdroje celkem	ERDF	Zlínský kraj	Soukromé spolufinancování
Projekt	100%	45,91%	34,43%	11,48%	54,09%

2.2.6 Grantové schéma podporující regionální a místní infrastrukturu cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Zlínském kraji

Další opatření v rámci SROP, které je zaměřeno na podporu podnikání a podnikatelských aktivit. Cílem grantového schématu je rozvoj infrastruktury přímo ovlivňující atraktivnost Zlínského kraje jako destinace cestovního ruchu. [33]

Účelově jsou zvolena zaměření na rozšíření infrastruktury, pro sportovně rekreační aktivity návštěvníků, zahrnující všechna roční období, tedy i kapacitní posílení prodlužující sezónu. Dále se grantové schéma zaměřuje na obnovu či vznik atrakcí provázaných na historické, kulturní, přírodní, technické dědictví Zlínského kraje. Podporovány budou též aktivity směřující ke zlepšení kvality ubytovacích a stravovacích služeb doplněním o zařízení pro děti, zdravotně postižené (bariéry), seniory. Zahrnuta jsou i hygienická a sociální opatření v souladu se standardy všech kategorií ubytovacích zařízení. [33]

Konečnými uživateli jsou malé a střední podnikatelé, kteří zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců a splňují další stanovené podmínky.

Dotace může být poskytnuta až do výše 45,9% uznatelných nákladů. Struktura financování je uvedena v následující tabulce. Celková výše dotace z fondů EU činí asi 50 mil. Kč. [17]

Tab. 16. Finanční rámec pro malé a střední podnikatele v rámci opatření 4.2 SROP (v %)

	celkem	veřejné zdroje celkem	ERDF	kraj	soukromé spolufinancování (MSP)
projekt MSP	100	45,9	34,4	11,5	54,1

2.3 Grantová schémata podporující cestovní ruch a jejich návaznost na Program rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji

Základním cílem grantových schémat, které se zaměřují na podporu služeb v cestovního ruchu je zvýšit podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu a vytvářet nové pracovní příležitosti. Dosáhnout tohoto cíle lze jen za předpokladu, že se zvýší návštěvnost a délka pobytu turistů a návštěvníků ve Zlínském kraji. Kromě zdokonalení infrastruktury v cestovním ruchu, čímž se zabývá také jedno z grantových schémat, je nutné pro přilákání návštěvníků zlepšit propagaci kraje, komunikaci s návštěvníky a věnovat se dalším

marketingovým aktivitám, které zvyšují a zlepšují podvědomí o Zlínském kraji jako o turistické destinaci. A právě v této oblasti budou podporovány projekty v rámci grantových schémat, které mají za úkol podporovat služby cestovního ruchu ve Zlínském kraji.

2.3.1 Charakteristika Zlínského kraje jako turistické destinace

Zlínský kraj disponuje významným potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Jeho příroda i infrastruktura poskytuje možnosti pro rozvoj různých typů cestovního ruchu. Horské oblasti Bílých Karpat (biosférická rezervace UNESCO), Vsetínské vrchy, Javorníky či Hostýnské vrchy mají kromě možností pro různé druhy letní i zimní turistiky a rekreace specifický potenciál pro rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky. Velký význam pro kulturně orientovaný cestovní ruch má městská památková rezervace Kroměříž se zámek a zámeckými zahradami, které jsou v seznamu kulturního dědictví UNESCO. Významnou církevní atraktivitou je poutní kostel Svatý Hostýn a Velehrad, hojně navštěvované jsou hrad Buchlov a zámek Buchlovice. V kraji jsou celostátně významné lázně Luhačovice. Potenciál cestovního ruchu doplňuje řada dalších turistických atraktivit, které mohou přilákat další návštěvníky a turisty do jednotlivých turisticky rozmanitých regionů Zlínského kraje. [29]

2.3.2 Zlínský kraj a vnímání jeho regionů turisty a návštěvníky

Každá oblast České republiky, každý region v jednotlivých krajích má svá specifika a může být zajímavý pro turisty a návštěvníky.

Obecně je ČR vnímána z hlediska motivačních faktorů i z hlediska hodnot velmi konzistentně v průběhu celého roku bez ohledu na roční období takto:

- § Přátelská a vyspělá země se vstřícnými a tolerantními obyvateli
- § Z hlediska rozložení motivačních segmentů v létě dominují konzervativnější návštěvníci orientovaní na památky a historii, zatímco v zimě se zvyšuje význam dynamičtějších rekreačních sportovců
- § Z hlediska faktorů souvisejících s dovolenými je ČR nejvíce spojována s Prahou coby jedním z nejkrásnějších měst v Evropě, dalšími krásnými městy, historickými a kulturními památkami různého typu (hrady, zámky, galerie, muzea, památné domy, technické památky, skanzeny.)

- § V kontextu dalších zemí ČR relativně zaostává za svými konkurenty v této oblasti (Rakousko, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Slovinsko atd.) co se týče adrenalinových sportů, dobrodružství, turistiky a pobytů v přírodě
- § Relativním problémem pro zejména zahraniční turisty je vyšší drobná pouliční kriminalita ve srovnání např., s největším konkurentem v oblasti cestovního ruchu – Rakouskem a i horší podmínky pro zimní sporty [28]

Pro posouzení skutečnosti, jak je vnímán Zlínský kraj jako turistická destinace narážíme zde na problém, kterým je rozdělení turistických regionů Českou centrálou turistického ruchu (viz. mapa turistických regionů ČR – příloha II). Území Zlínského kraje je v rámci tohoto rozčlenění součástí tří turistických regionů a to Jižní Moravy, Střední Moravy a Severní Moravy a Slezska. Podle výzkumu „*Motivace k návštěvě turistických regionů v české republice*“, který prováděla marketingová agentura STEM/MARK, a.s., nepatří turistické regiony, ve kterých se nachází Zlínský kraj mezi nejlépe, ale ani mezi nejhůře hodnocené mezi respondenty prováděného výzkumu. Pokud se ale blíže na tento výzkum podíváme, dostáváme se k zajímavým skutečnostem. Pro region Jižní Morava je mimo jiné charakteristické Uherskohradištsko s jeho vínem a sklípky, ve Střední Moravě najdeme na prvním místě prezentací Kroměříž a jeho zámek a pro Severní Moravu a Slezsko je zase kromě Ostravska, jeho dolů a smogu charakteristická krásná příroda Beskyd – lyžování a turistika. Z hlediska atraktivnosti turistických regionů v ČR je podle tohoto výzkumu region Severní Moravy a Slezska hodnocen jako šestý až sedmý nejlepší ze všech patnácti turistických regionů ČR a pravděpodobně to asi nebude kvůli jeho smogu. [35]

I když návštěvnost Zlínského kraje zatím nevykazuje přední místo mezi jednotlivými kraji ČR, každopádně v předcházejícím odstavci jsem chtěl naznačit velký potenciál, který může nabídnout svým návštěvníkům Zlínský kraj a také jak je důležité, aby Zlínský kraj měl svoji vlastní turistickou značku, pod kterou by byl prezentován v zahraničí.

2.3.3 Marketingová podpora cestovního ruchu ve Zlínském kraji

Stejně jako podniky potřebují marketing a marketingové strategie aby prodávali své výrobky, tak i oblast cestovního ruchu potřebuje ke svému životu efektivně nabízet a prodávat své služby, komunikovat se zákazníky a prosazovat se v obrovské konkurenci, která je v cestovním ruchu.

Prosazovat Českou republiku jako destinaci cestovního ruchu a koordinovat činnosti státní a soukromé sféry v oblasti cestovního ruchu, vytvářet střednědobé marketingové strategie na domácím i zahraničním trhu má Česká centrála cestovního ruchu. Hlavním strategickým cílem ČCCR je propagace turistiky v zahraničí a podpora cestovního ruchu v regionech.

Zlínský kraj má jako turistická destinace prosazovaná v zahraničí velmi špatnou výchozí pozici. Hlavním faktorem proč je tomu tak, je rozčlenění území České republiky na jednotlivé marketingové turistické regiony Českou centrálou cestovního ruchu. Vsetínsko je v tomto rozčlenění součástí turistického regionu Severní Morava a Slezsko, Kroměřížsko spadá do turistického regionu Střední Morava, Zlínsko a Uherskohradištsko patří do turistického regionu Jižní Morava. Zlínský kraj jako nový správní celek nemá tím pádem všeobecně známou a přijímanou marketingovou značku. (viz příloha II – mapa turistických regionů v ČR)

O propagaci Zlínského kraje jako jednotného turistického území se stará samotný Zlínský kraj prostřednictvím krajského úřadu. Oddělení cestovního ruchu má v rámci krajského úřadu Zlínského kraje na starosti propagaci kraje na veletrzích cestovního ruchu ať už na národní nebo mezinárodní úrovni a snaží se tak dostat do podvědomí turistů Zlínský kraj jako turistickou destinaci nabízející velkou škálu možností jak strávit dovolenou v každém ročním období.

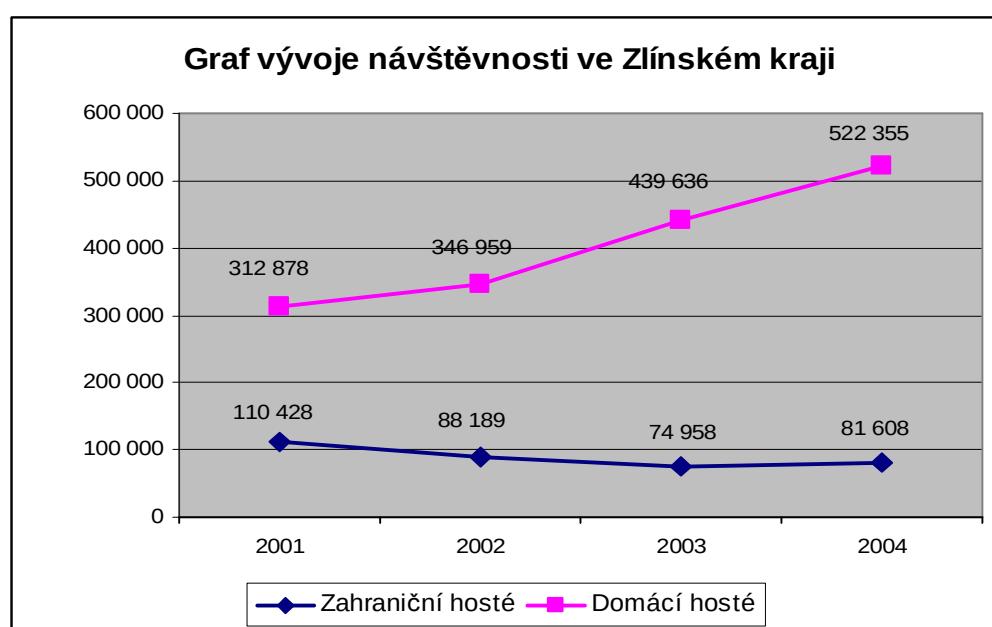
Při těchto propagačních aktivitách doma i v zahraničí a stejně tak i při výrobě různých druhů propagačních materiálů spolupracuje Zlínský kraj i s dalšími subjekty. Můžeme mezi ně počítat jak subjekty podnikatelské, tak i veřejnou správu, která je zastoupena městy a obcemi, které chtějí rozvíjet cestovní ruch ve svých regionech.

Důležitou funkci mají při komunikaci s turisty a návštěvníky regionů informační centra. Jejich hlavní funkcí je zabezpečovat kontakt návštěvníků se subjekty cestovního ruchu v regionu tím, že nabízí bezplatný informační servis turistům, podrobné informace o příslušném místě a okolí, poskytují informace o ubytovacích kapacitách, restauracích, kulturních památkách, zajímavých turistických místech, o typech na výlety, sportovních a kulturních akcích, případně zajišťují další aktivity cestovního ruchu.

2.3.4 Vývoj návštěvnosti Zlínského kraje

Tab. 17. Návštěvnost ve Zlínském kraji v hromadných ubytovacích zařízeních za období 2001 – 2004 [6]

	2001	2002	2003	2004
Zahraniční hosté	110 428	88 189	74 958	81 608
Domácí hosté	312 878	346 959	439 636	522 355
Celkem návštěvnost	423 306	435 148	514 594	603 963

Obr. 8. Vývoj návštěvnosti v ubytovacích zařízeních ve Zlínském kraji

I když návštěvnost Zlínského kraje celkově vykazuje stoupající tendenci, stále se ještě nachází pod celostátním průměrem oproti celkové návštěvnosti v ostatních krajích v ČR. Uspokojivým se zdá stoupající trend počtu domácích turistů a návštěvníků, které láká mimo jiné do regionů Zlínského kraje tradiční folklór, ale i stoupající kvalita poskytovaných služeb.

Naproti tomu docházelo ke snižování počtu zahraničních turistů přijíždějících do Zlínského kraje. Tento nepříznivý trend se snad již tento rok podařilo zvrátit, ale je třeba dále klást důraz na zlepšení marketingové komunikace a rozšířením nabídky služeb pro zahraniční návštěvníky.

2.4 SWOT analýza grantového schématu podporujícího služby v cestovním ruchu

SWOT analýza popisuje silné a slabé stránky grantového schématu a také hrozby a příležitosti přicházející z vnějšího prostředí. Tato analýza by měla odpovědět na otázku, jak byly nastaveny podmínky pro čerpání prostředků z fondů EU v rámci tohoto grantového schématu a jaká úskalí by mohla čekat na potencionální žadatele – malé a střední podnikatele v cestovním ruchu, ale i pro kraje jakožto konečného příjemce a garanta grantových schémat.

2.4.1 Silné stránky

- § Dotace z EU a z veřejných zdrojů ve výši až 45,91% nákladů na každý schválený projekt
- § Celková peněžní alokace na grantové schéma jenom pro území Zlínského kraje
- § Dosažitelnost na podporu pro široké spektrum podnikatelů v cestovním ruchu
- § Možnost zapojení partnerů do projektu
- § Semináře a školení pořádané pro potencionální žadatele Zlínským krajem
- § Možnost konzultací o projektu s pracovníky oddělení realizace GS
- § Široké spektrum aktivit, které je možné podporovat v rámci tohoto GS
- § Mezi uznatelné náklady patří i investiční náklady (do 10% celkových uznatelných nákladů) a náklady na projektovou dokumentaci (do 5% celkových uznatelných nákladů)
- § Možnost rozložit náklady na projekt do delšího období a do více etap.

2.4.2 Slabé stránky

- § Velká finanční náročnost projektu pro malé podnikatele v cestovním ruchu
- § Nezkušenost podnikatelů s předkládáním projektů
- § Projektová dokumentace náročná na zpracování
- § Možnost špatného zpracování projektu z časového nebo finančního hlediska
- § Náročná administrace projektu
- § Nutnost profinancování projektu a až zpětného proplacení uznatelných nákladů
- § Relativně dlouhá doba než budou vráceny uznatelné náklady projektu formou dotace

2.4.3 Příležitosti

- § Možnost zviditelnění podnikatelů v cestovním ruchu a tím i jednotlivých regionů Zlínského kraje
- § Zlepšující se dopravní dostupnost turistických oblastí ve Zlínském kraji díky přivedení dálniční sítě do Zlínského kraje v blízké budoucnosti
- § Vznik dlouhodobých a stabilních partnerství mezi podnikateli v cestovním ruchu
- § Vytváření společných produktů v cestovním ruchu v regionech
- § Společná propagace regionů v zahraničí

2.4.4 Hrozby

- § Podceňování marketingu a propagace malými a středními podnikateli v cestovním ruchu
- § Malé množství kvalitních a zkušených agentur, které se zaměřují na zpracování projektové dokumentace
- § Vysoká cena za zpracování projektové dokumentace specializovanou agenturou
- § Vnímání ostatních podnikatelů v regionu spíše jako konkurence než jako potencionálních partnerů
- § Nutnost vrátit dotaci nebo její část při nesplnění podmínek, ke kterým se podnikatel čerpající pomoc z EU zaváže
- § Z hlediska kraje nutnost vrátit nevyčerpané prostředky z fondů EU
- § Možnost dalšího zdržení při budování dálnice a rychlostní komunikace ve Zlínském kraji

2.4.5 Vyhodnocení SWOT analýzy

Nejsilnější stránkou grantového schématu je právě možnost získání dotace na svůj projektový záměr, který v sobě může zahrnovat velkou škálu marketingových aktivit v cestovním ruchu. Největším problémem se jeví značná finanční náročnost pro menší podnikatele, protože minimální výše celkových uznatelných nákladů na projekt musí činit alespoň 500.000 Kč a nutnost kvalitně zpracovat náročnou projektovou dokumentaci.

3 PROJEKT GRANTOVÉHO SCHÉMATU PODPORUJÍCÍHO REGIONÁLNÍ A MÍSTNÍ SLUŽBY CESTOVNÍHO RUCHU PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKATELE VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Praktická část diplomové práce vychází z analýzy cestovního ruchu ve Zlínském kraji a analýzy možností získání dotačních prostředků EU v rámci SROP. Výsledkem této analýzy je zjištění, že stejně jako ve většině regionů ČR, tak i ve Zlínském kraji chybí dostatečně pestrá a kvalitní nabídka produktů a služeb cestovního ruchu. Také je nedostatečná koordinace marketingových aktivit, které svým rozsahem překračují hranice regionů, a není vytvářena systematická podpora svazů a spolků cestovního ruchu (vytváření vztahů veřejné a soukromé sféry na principu partnerství). Naléhavá je také potřeba vybudování celostátního informačního systému cestovního ruchu a funkčního propojení regionálních turistických informačních center s rezervačními systémy malých a středních podnikatelů.

Jedním ze způsobů jak přispět k řešení problémů, které vyplývají z analytické části práce, je možnost využití dotačních programů v rámci SROP, konkrétně Grantového schématu podporující služby v cestovním ruchu pro malé a střední podnikatele ve Zlínském kraji. Na projekt se budeme dívat z pohledu konečného příjemce, kterým je v našem případě Zlínský kraj.

3.1 Popis projektu a jeho cíle

Důvodem pro podporu malých a středních podnikatelů je zvýšení kvality služeb, tímto posílení image Zlínského kraje jako destinace ČR a dosažení zvýšení návštěvnosti kraje.

V tomto projektu chci navrhnout postup, jak efektivně rozdělit a využít prostředky vyčleněné na toto grantové schéma, jak nastavit podmínky čerpání dotace pro potencionální konečné uživatele tak, aby bylo dosaženo stanovených cílů a zároveň splněny všechny legislativní podmínky, které požadují poskytovatelé dotace. Na projekt se budeme dívat z pohledu konečného příjemce, kterým je v našem případě Zlínský kraj.

3.1.1 Cíle grantového schématu

Všeobecným cílem tohoto grantového schématu je rozvojem služeb zvýšit podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu a vytvářet nové pracovní příležitosti ve Zlínském kraji. Tohoto všeobecného cíle by mělo být dosaženo výrazným zkvalitněním

společných služeb v cestovním ruchu, zkvalitněním informační obsluhy v cestovním ruchu a zkvalitněním marketingu cestovního ruchu.

Podpora bude proto směřována k projektům podporujícím vznik marketingových produktů a taktik. Očekává se spolupráce více subjektů na informačních, propagačních, rezervačních a dalších systémech a materiálech. Cílové hodnoty musí odrážet vznik partnerských a kooperačních vztahů území, zlepšení nabídky služeb a informací o nich a samozřejmě vyšší spokojenost uživatelů těchto služeb.

3.1.2 Charakteristika cílových skupin

Cílové skupiny můžeme z pohledu garanta grantového schématu, kterým je Zlínský kraj rozdělit do dvou základních kategorií:

- Cílovou skupinou projektů jsou turisté a návštěvníci Zlínského kraje a subjekty spojené v akci vytváření partnerství v cestovním ruchu. Do této kategorie je možné také zahrnout skupinu obyvatel regionu, na kterou budou mít vliv dopady projektu např. při vytvoření nových pracovních příležitostí
- Druhou cílovou skupinu tvoří oprávnění žadatelé (koneční uživatelé) tedy malí a střední podnikatelé podnikající v oblasti cestovního ruchu, kteří zaměstnávají méně než 250 pracovníků a splňují další kritéria stanovená pro malé a střední podnikatele. Mezi tyto další kritéria patří např. povinnost podnikat v oblasti cestovního ruchu, mít sídlo nebo trvalé bydliště na území České republiky. Podnikatel také musí být ke dni podání žádosti registrován jako plátcе daně z příjmu na finančním úřadě, musí mít uzavřeno účetnictví minimálně za poslední dva účetní roky.

3.2 Akční program k podpoře projektů

V rámci tohoto grantového schématu je podporováno několik různých aktivit. V této části práce chci navrhnout a více přiblížit konkrétní výstupy a produkty, které budou podpořeny formou dotace v rámci jednotlivých aktivit.

3.2.1 Vytvoření regionálních a místních propagačních materiálů pro podporu cestovního ruchu

Projekty na vytvoření těchto materiálů:

- § prospekty, reklama,
- § www stránky,
- § propagační materiály (tištěné propagační atd.).

Budou podporovány projekty komplexnějšího charakteru, které budou mít dopad na větší územní celek (např. mikroregion, turistickou oblast či turistický region) nebo které budou například zacíleny na větší specifickou cílovou skupinu. V projektu by se měla objevit informace o předpokládaném systému distribuce propagačních materiálů. Vytvořené materiály musí být aktivně využívány k účelné propagaci.

3.2.2 Propagační a informační kampaně při medializaci regionu

Projekty zaměřené na propagační kampaň by měly mít dopad na větší územní celek, v ideálním případě celý region (příp. turistický region). Stejně jako další nástroje propagace by měly sloužit k podpoře prodeje a marketingové komunikaci se zákazníky. Kampaní je myšleno cílené využití několika marketingových nástrojů zaměřených zejména na propagaci turisticky významné lokality, regionu či jiné atraktivity.

3.2.3 Tvorba produktů cestovního ruchu v regionu

Projekty zaměřené na tvorbu nových produktů cestovního ruchu. Produktem cestovního ruchu rozumíme komplex vnitřně provázaných a prakticky fungujících základních a doplňkových služeb cestovního ruchu. Produkt CR slouží k uspokojování potřeb a přání jednotlivých cílových skupin návštěvníků a turistů. Produkt CR pokrývá území, které lze efektivně prezentovat a nabízet zejména na zahraničních trzích.

3.2.4 Poradenství pro malé a střední podniky, podnikající v oblastech cestovního ruchu

Projekty založené na poskytování informací a rad pro MSP (nejen). Výsledkem by měl být fungující poradenský systém, který bude efektivně využíván k rozvoji poskytovaných služeb CR v regionu, fungovat by měl na bázi partnerství. Obsahem projektů může být např. vydávání odborných publikací a jiných médií určených podnikatelům v cestovním ruchu, zřízení poradenských center (náklady na provoz těchto center včetně osobních nákladů), bezplatné zpřístupnění studií, analýz a jiných podkladů pro podnikatele apod.

3.2.5 Tvorba místních a regionálních systémů informování turistů o přírodních a kulturních zajímavostech

Projekty zaměřené na poskytování informací o zajímavostech z hlediska cestovního ruchu. Např. značení, mapy, plány měst, vybavení informačních center apod. V rámci této aktivity je možné zahrnout do uznatelných nákladů i osobní náklady pracovníků informačních center, ale pouze tehdy, pokud se bude jednat o nová pracovní místa vzniklá v souvislosti s projektem zaměřeným na vznik nového informačního centra nebo rozšíření činnosti stávajícího.

Regionální/ místní informační systém – systém poskytující informační obraz o daném regionu. Např. infoboxy, informační stojany, turistická informační centra, informační tabule u atraktivit cestovního ruchu na stezkách a ve městech a obcích.

3.2.6 Podpora vytváření partnerství v oblasti cestovního ruchu na regionální úrovni

Projekty rozvíjející partnerství v oblasti cestovního ruchu mezi veřejnou správou, podnikatelskými subjekty a dalšími subjekty zapojenými do cestovního ruchu (NNO atd.). Projekty mohou být zaměřeny na vznik a provoz destinačních managementů zaměřených na rozvoj partnerství, společné propagační a motivační akce (např. semináře, přednášky, exkurze) pro podnikatele a veřejnou správu.

Partnerství – vzájemný vztah mezi veřejnou správou, podnikatelskými subjekty, NNO atd., jehož prostřednictvím se rozvoj CR v regionu bude realizovat s větší efektivitou. Místo individualistických aktivit se vytváří společná, atraktivnější nabídka, která dokáže efektivněji reagovat na zákazníka a trh. (společná nabídka produktů, jejich propagace, spolupráce apod.)

Destinační management – soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v dané destinaci. Výsledkem takového procesu jsou udržitelné a konkurenceschopné produkty CR, společné sdílené logo, značka kvality, společný (sdílený) informačně-rezervační systém, tvorba cenové politiky, provádění výzkumu a sběru statistických dat z oblasti CR, iniciace partnerství soukromého a veřejného sektoru CR, podpora vzniku profesních spolků, sdružení a organizací.

3.2.7 Marketingové studie na podporu rozvoje cestovního ruchu v regionu

Projekty, jejichž výsledkem by měla být marketingová studie pro danou oblast cestovního ruchu. Poskytne marketingovou strategii, navrhne ucelený způsob jednání vůči zákazníkům, navrhne výběr marketingových nástrojů, způsob marketingové komunikace, způsob propagace. Součástí projektů mohou být situační analýzy, průzkumy a ankety (ne však samostatně).

3.2.8 Konání seminářů a sympozií o cestovním ruchu v regionální úrovni

Pořádané semináře a sympozia zaměřené na CR a na jeho rozvoj v daném regionu. Jejich součástí může být prezentace regionu nebo prezentace marketingových strategií pro CR apod. Projekt by měl obsahovat i plánovanou propagaci akce včetně definování cílových skupin. Do nákladů může být zahrnuta propagace akce, pronájem, podkladové materiály, mzdové náklady (dohoda o provedení práce najatých dočasných pracovních sil). Při hodnocení je třeba posoudit i aktuálnost a přínos zvoleného tématu ve vztahu k naplňování opatření regionálních strategií (programů rozvoje) cestovního ruchu.

3.3 Povinnosti příjemce podpory

Česká republika se v souvislosti s poskytnutím prostředků EU, které slouží k podpoře projektů v rámci grantových schémat, zavázala ke splnění řady kritérií. Kromě kritérií, které se týkají administrativních záležitostí, musí ČR naplnit indikátory, které mají vypovídací schopnost o úspěšnosti realizovaných programů podpory.

Pro grantová schémata podporující služby v cestovním ruchu pro malé a střední podnikatele, v rámci celé ČR je stanoven závazek podpory alespoň 300 malých a středních podnikatelů. Plánovaným výstupem tohoto grantového schématu, který musí být splněn ve Zlínském kraji je 21 podpořených malých a středních podniků v cestovním ruchu a z tohoto počtu se musí alespoň dva projekty týkat vytvoření propagačních materiálů.

S principem adicionality souvisí další indikátor, který musí být naplněn v rámci tohoto grantového schématu. V tomto případě mluvíme o plánovaném výsledku grantového schématu, kterým je realizované soukromé spolufinancování ve výši 16.284.940,- Kč, kterého musí být dosaženo v rámci Zlínského kraje.

Aby mohlo dojít k naplnění těchto ukazatelů, musí Zlínský kraj jako gestor grantových

schémat přihlížet na tuto skutečnost i při výběru projektů, které budou navrženy k podpoře.

Kromě toho, že malý a střední podnikatel jakožto žadatel o podporu musí naplňovat definici konečného uživatele tak, jak jsme si popsali v kap. 3.1.2, musí také splnit řadu dalších kritérií. Tato kritéria můžeme rozdělit do dvou kategorií. Jednak musí pro získání dotace předložit kompletní projektovou dokumentaci a jednak v případě poskytnutí dotace vybranému subjektu musí příjemce podpory dodržovat řadu kritérií, které souvisí s podpořeným projektem.

3.3.1 Projektová dokumentace

Projektová dokumentace předkládaná konečným uživatelem obsahuje žádost o podporu a povinné přílohy.

Žádost o podporu

Žádost o poskytnutí podpory vyplňuje žadatel v programu ELZA. Žadatel si program nainstaluje do počítače. Kompletním vyplněním elektronického formuláře a finálním uložením vyplněné žádosti na disketu nebo CD žadatel získá elektronickou verzi žádosti, kterou předkládá jako jednu z povinných příloh. Vytisknutím vyplněné žádosti z programu ELZA získá žadatel tištěnou verzi žádosti.

Povinné přílohy k žádosti

- **Doklad o právní subjektivitě žadatele** - bude předložen výpis z živnostenského rejstříku a u právních subjektů, zapsaných v obchodním rejstříku, také výpis z obchodního rejstříku.
- **Čestné prohlášení** - žadatel prohlašuje, že nemá ke dni podání žádosti žádné splatné závazky vůči orgánům státní správy a samosprávy; že v době podání žádosti, ani v uplynulých letech nebyl na jeho majetek prohlášen konkurz, nebylo potvrzeno nucené vyrovnání, ani nebyl návrh na prohlášení konkurzu zamítnut pro nedostatek majetku, není proti němu veden výkon rozhodnutí, není v úpadku či likvidaci, že proti jeho statutárnímu zástupci není zahájeno nebo vedeno trestní řízení a, že má zajištěny vlastní finanční prostředky na alespoň jednu etapu realizace projektu
- **Logický rámec projektu**
- **Soulad s rozvojovou strategií** – soulad s rozvojovou strategií regionu, obce nebo

s krajskou rozvojovou strategií

- **Doklad o partnerství** - za partnery jsou považovány instituce a organizace, které jsou zapojeny do přípravné a realizační fáze projektu; způsob zapojení může být finanční, materiální, poskytnutí odborných služeb nebo kombinace více způsobů. Za doklad o partnerství je zde považována smlouva (např. smlouva o sdružení podle §829 až §847 Občanského zákoníku) nebo dohoda s partnery vymezující jejich úlohu v projektu, práva a povinnosti.
- **Podrobný rozpočet projektu**
- **Žádost o příspěvek z rozpočtu kraje**
- **Podklady pro posouzení finančního zdraví žadatele** - daňová přiznání potvrzená finančním úřadem za poslední dva účetně uzavřené roky
- **Podklady pro ekonomické hodnocení projektu** - podle typu projektu a výše nákladů projektu se zpracovávají jednotlivé studie např. zjednodušená studie proveditelnosti, základní studie proveditelnosti – FS, Analýza nákladů a přínosů – CBA, atd.
- **Projektová dokumentace** - při předložení žádosti předkládá žadatel u projektů, u nichž je vyžadováno územní rozhodnutí.
- **Doklad o prokázání vlastnických vztahů** – jenom v případě vynakládání investičních nákladů, které v případě tohoto GS mohou dosáhnout maximální výše 10% celkových užitelných nákladů.
- **Doklad o posouzení vlivu projektu na životní prostředí**
- **Seznam příloh**
- **Doklad o zajištění finančního krytí projektu.**
- **Smlouva o vedení účtu** - jedná se o smlouvu o zřízení zvláštního bankovního účtu se samostatným výpisem, který je určen výlučně pro projekt SROP
- **Potvrzení o bezdlužnosti** - potvrzení příslušného finančního úřadu, správy sociálního zabezpečení, a všech zdravotních pojišťoven o úhradě svých závazků.

3.3.2 Povinnosti příjemce podpory

Konečný uživatel se v souvislosti s čerpáním podpory zavazuje k řadě povinností, které musí plnit či dodržovat. V případě poskytnutí dotace si konečný uživatel musí nejdříve sám financovat realizaci projektu a náklady jsou mu propláceny až následně po skončení projektu či etapy projektu. Musí otevřít zvláštní účet, který bude používat výhradně pro příjmy a výdaje spojené s realizací projektu. Příjmy a výdaje musí správně zaúčtovat a vést jejich evidenci a tuto evidenci na vyžádání předkládat ke kontrole. Majetek spolufinancovaný v rámci projektu musí být pojištěn a po dobu 5 let nesmí být prodán nebo převeden na jiného majitele.

Existuje ještě řada dalších povinností, které musí konečný uživatel dodržovat. Ještě se zmíním o dvou, které patří mezi nejdůležitější.

Při výběru dodavatelů musí příjemce dotace postupovat v souladu se zákonem 40/2004 Sb. o veřejných zakázkách.

Druhé pravidlo, které musí příjemce dotace naplnit, souvisí se vznikem nových pracovních míst. Jestliže se příjemce dotace zaváže, že vytvoří nové pracovní místo v souvislosti s projektem, pak toto nové pracovní místo musí udržet alespoň po dobu 5 let.

3.4 Implementace grantového schématu

Gestor grantových schémat plní řadu funkcí a úkolů ve fázi přípravy projektu, realizace projektu i kontroly v průběhu i po skončení realizace projektu. Jsou to tyto úkoly:

▼ Přípravná fáze projektu

- § Příprava projektové dokumentace k žádosti o poskytnutí prostředků na financování projektů v rámci grantových schémat ze strany Zlínského kraje jakožto konečného příjemce
- § Příprava dokumentace, sloužící jako podklad pro vyplňování žádosti o podporu a příloh malým a středním podnikatelům jakožto předkladatelům projektů – konečným uživatelům

▼ Realizační fáze projektu

- § Zveřejnění výzvy k předkládání projektů
- § Zveřejnění podkladů ke zpracování projektů

- § Příjem a registrace předkládaných projektů, vydávání potvrzení o přijetí projektu
- § Příprava podkladů pro hodnotící komisi, která hodnotí projekty, účast na hodnocení projektů
- § Příprava podkladů pro Radu a Zastupitelstvo Zlínského kraje, které schvalují projekty k podpoře, projekty, které nebyly schváleny a projekty náhradní
- § Oznámení předkladatelům projektů o vybrání nebo nevybrání jejich projektů k podpoře
- § Příprava smlouvy o financování projektu mezi konečným příjemcem a konečným uživatelem
- § Proplácení výdajů konečným uživatelům na základě žádostí o proplacení
- § Sledování naplňování stanovených indikátorů
- § Vyhodnocování grantového schématu a podávání zpráv o průběhu realizace ŘO

v Kontrolní funkce ve fázi realizační i po skončení realizace projektu

- § Kontrola formálních náležitostí při předložení projektu konečným uživatelem
- § předběžná - EX-ANTE (ověřování údajů uvedených v žádosti o finanční pomoc)
- § průběžná - INTERIM (průběžné sledování realizace akce od podpisu smlouvy o financování projektu do dne finančního ukončení akce)
 - Průběžná bez žádosti o proplacení
 - Průběžná se žádostí o proplacení
- § následná - EX-POST (kontrola realizována ode dne finančního ukončení akce po celé období stanoveného pro udržitelnost)

Kromě výše uvedených úkolů, které musí Zlínský kraj zajišťovat a plnit, je nutné přiblížit malým a středním podnikatelům možnosti, které nabízí toto grantové schéma. Malí a střední podnikatelé musí vědět, že podporované marketingové aktivity nepředstavují pouze výrobu propagačních letáků, ale že budou podporovány nejrozumnější způsoby marketingové komunikace mezi poskytovateli služeb v cestovním ruchu a mezi jejich zákazníky, ale i rozvíjení se spolupráce mezi samotnými podnikateli v regionu při vytváření lepší a konkurenceschopnější nabídky produktů v cestovním ruchu. Je nutné připravit je na možná úskalí při zpracování projektové dokumentace, na průběh realizace a nutné

podmínky, které musí splnit chtějí-li žádat o podporu. Důležitým faktorem je proto komunikace s potencionálními žadateli o dotaci a spolupráce kraje jakožto garanta grantových schémat na vytváření podmínek pro správné využití prostředků z dotačních fondů a tím dosažení stanovených cílů pro grantové schéma.

3.4.1 Podmínky pro čerpání dotace

Malí a střední podnikatelé musí splnit řadu podmínek, chtějí-li žádat o podporu v rámci tohoto dotačního programu. Největší problém splnit všechny podmínky administrativního charakteru, ale i finanční nároky vyplývající ze stanovené hranice celkových minimálních uznatelných nákladů na projekt (500.000 Kč), mají drobní podnikatelé v cestovním ruchu např. majitelé menších ubytovacích a stravovacích kapacit. Proto tyto subjekty ani neuvažují o možnosti žádat o dotaci.

Proto, aby mohli dosáhnout i tyto drobné subjekty na dotaci z fondů EU navrhuji několik zásadních opatření:

- Ø Snížit minimální hranici celkových uznatelných nákladů na projekt pro drobné podnikatele do 10 zaměstnanců na 200.000 Kč.
- Ø Pro malé projekty do 500.000 Kč omezit v tomto grantovém schématu administrativní náročnost projektové dokumentace, to-je vypustit z projektové dokumentace některé povinné přílohy (např. Logický rámec projektu, Podklady pro ekonomické hodnocení projektu, Doklad o posouzení vlivu projektu na životní prostředí)
- Ø Vypracovat seznam agentur, které mohou pomoci při zpracování projektové dokumentace a tento seznam zveřejnit na internetových stránkách
- Ø Pořádat setkání a diskuze s podnikateli o možnostech čerpání prostředků z fondů EU a o významu marketingu v cestovním ruchu. Na tato setkání prezentovat zkušenosti ze zahraničí o spolupráci subjektů v cestovním ruchu.

3.4.2 Komunikace kraje s konečnými uživateli

Komunikaci kraje s potencionálními žadateli o dotaci, ale i s veřejností, která projeví zájem o informace o grantových schématech Zlínského kraje zajišťuje oddělení realizace grantových schémat v rámci Krajského úřadu Zlínského kraje.

Informace o grantových schématech jsou podávány veřejnosti několika způsoby. Důležité informace, jako je například zveřejnění výzvy k předkládání projektů, jsou zveřejněny na internetových stránkách Zlínského kraje a dále jsou zveřejněny formou inzerátu v tisku. Na internetových stránkách jsou také zveřejňovány důležité dokumenty a informace sloužící žadatelům o dotaci jako metodika pro vyplnění formuláře žádosti o podporu a nebo povinných příloh, které je nutné předložit spolu se žádostí o podporu.

S konkrétními dotazy pomohou žadatelům také pracovníci oddělení realizace grantových schémat, které je možno kontaktovat prostřednictvím e-mailu, telefonicky, ale i písemnou formou dotazu prostřednictvím dopisu. Nejdůležitější dotazy, které by mohli pomoci i více potencionálním žadatelům, budou také zveřejněny na internetových stránkách pod odkazem dotazy a odpovědi.

3.4.3 Semináře a školení

Důležitou formou komunikace s cílovou skupinou, pro kterou je určeno grantové schéma, jsou semináře a školení pořádané Zlínským krajem. Tyto semináře je možno rozdělit do dvou základních skupin:

Semináře, které seznamují veřejnost s problematikou grantových schémat

V prvním případě se jedná o semináře, na kterých chceme seznámit co nejširší veřejnost s danou problematikou. Postupně by měli být osloveni podnikatelé ve všech regionech Zlínského kraje. Navrhují oslovit podnikatele prostřednictvím regionálních médií a zveřejněním oznámení o konání těchto seminářů na internetových stránkách Zlínského kraje. Formulář pozvánky (viz příloha II) spolu s příloženou návratkou by měly podávat základní informace o grantovém schématu a zároveň přilákat co nejvíce účastníků. Navrhují uspořádat postupně čtyři semináře:

1. Ve Vsetíně – pro oblasti Vsetínska, Rožnovska, Hornolidečska
2. Ve Zlíně – pro oblast Zlínska, Luhačovského zálesí,
3. V Uherském Hradišti – pro region Slovácka, Uherskobrodská, Buchlovská
4. V Kroměříži – pro oblast Kroměřížska, Hostýnska a oblast Chřibů

Obsah příložené návratky, kterou podnikatel potvrzuje svoji účast na semináři, tvoří jméno zúčastněné osoby, obchodní název podnikatele nebo firmy, a kontaktní adresa

s telefonním číslem a e-mailová adresa. Součástí návratky je také název a stručný popis zamýšleného projektu. Tímto způsobem získáme nejenom kontakty na podnikatele, kteří se aktivně zajímají o dotační programy, ale i předběžný popis projektových záměrů včetně prvního odhadu možného množství předkládaných projektů.

Pro podnikatele hlavní přínos v účasti na semináři spočívá v seznámení se s možnostmi podpory jejich podnikatelských záměrů a v příležitosti poprvé se v rámci diskuze a dotazů směřujících na přednášející dotknout problémů souvisejících s jejich projekty.

Dále navrhuji, aby se kontakty získané v rámci těchto seminářů dále využily pro komunikaci s podnikatelskými subjekty, které o tuto komunikaci projeví svůj zájem. Komunikace by spočívala v cíleném oslovení těchto subjektů prostřednictvím e-mailu, kde by byla zasílána důležitá upozornění například na zveřejněné dokumenty sloužící k vyplnění podkladů projektu a nebo upozornění na další semináře a školení pořádaná ke grantovým schémátům.

Semináře, které seznamují žadatele s problematikou projektové dokumentace

Obsah školení a seminářů ve druhém případě je zaměřen především na podnikatele s konkrétním projektovým záměrem. Účelem je seznámit danou skupinu podnikatelů s důležitými termíny vztahujícími se ke grantovému schématu, s podmínkami čerpání finančních prostředků, seznámit předkladatele projektů s formuláři žádosti o dotaci a povinných příloh.

V tomto případě navrhuji pořádat tyto semináře pro menší skupiny osob max. 20 – 25, aby bylo možné aktivně diskutovat o problematice grantových schémat včetně pravděpodobných problémů nejen mezi účastníky semináře a školiteli, ale umožnit také diskuzi mezi samotnými účastníky. Tato forma diskuze napomáhá výměně zkušeností k dané problematice.

Oznámení o konání semináře by mělo být zveřejněno na internetových stránkách Zlínského kraje v rubrice dotace a granty. Dále by měli být cíleně osloveni podnikatelé, kteří se již aktivně zajímali o dotační programy a kontakty na tyto subjekty byly shromážděny v databázi, která byla k tomuto účelu vytvořena.

Místa konání seminářů by měla kopírovat místa uskutečnění úvodních seznamovacích seminářů k problematice. V případě velkého zájmu, kdy by se překročila plánovaná kapacita

20 – 25 osob v jednom místě, navrhuji uspořádat více seminářů při dodržení maximálního počtu osob zúčastněných na jednom semináři.

3.4.4 Vytváření partnerství mezi subjekty cestovního ruchu

Vytváření partnerství mezi subjekty cestovního ruchu může mít klíčový význam při snaze naplnit cíle a indikátory v rámci grantového schématu podporujícího regionální a místní služby cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele ve Zlínském kraji.

Úspěch GS závisí zejména od :

- dostatku projektů, aby se vyčerpaly vyčleněné prostředky
- naplnění závazných ukazatelů – efektivní využití financí

Oba faktory navzájem úzce souvisí – mezi ukazatele patří i vytvořená partnerství v CR existence kterých je zároveň předpokladem pro úspěšné vyčerpání prostředků s ohledem na stanovenou minimální velikost projektu 500 000,- Kč.

Podmínky GS představují výzvu, se kterou je možné se efektivně vypořádat právě prostřednictvím partnerství. Jestliže chceme stručně definovat partnerství, pak můžeme říci, že se jedná o dohodu mezi dvěma nebo více partnery o spolupráci pro dosažení společných cílů, které by bylo velmi těžké nebo nemožné dosáhnout samostatně.

Hlavním rizikem, které se vztahuje k tomuto grantovému schématu, může být malé množství předložených projektů a tím pádem nevyčerpání finanční alokace na toto grantové schéma. Hlavním důvodem, proč by mohlo k této situaci dojít, je minimální celková výše uznatelných nákladů na jeden projekt, která činí 500 000,- Kč. Spolufinancování malého a středního podnikatele na celkových nákladech projektu činí 54,1 %, tedy minimálně 270.500,- Kč. Vložit tuto částku do aktivit, které například souvisí s propagací v rámci grantových schémat, může být pro většinu malých a středních podnikatelů velkou finanční zátěží a zároveň rozhodujícím faktorem proč nežádat o podporu v rámci tohoto grantového schématu.

Vytváření partnerství je dalším z prostředků, jak eliminovat problém nedostatku prostředků k financování projektů v rámci tohoto grantového schématu, a to prostřednictvím účasti partnerů na plánovaném projektu. Navrhuji tedy, aby Zlínský kraj prostřednictvím svých pracovníků prezentoval tuto možnost na svých seminářích a

školeních, které se týkají grantových schémat Zlínského kraje a inicioval tak vznik partnerství zakládaných za účelem společné propagace v rámci regionu či turistické oblasti.

Zlínský kraj by dále měl jako iniciátor ve spolupráci s městy a obcemi koordinovat a napomáhat subjektům s vytvářením těchto partnerských svazků. Vznik partnerství mezi subjekty cestovního ruchu je možné také podporovat jako jednu z aktivit v rámci tohoto grantového schématu. Je možné také iniciovat vznik destinačních managementů, které jednak koordinují činnosti přispívající k rozvoji cestovního ruchu v regionech a jednak mohou řídit a koordinovat vznikající partnerství v regionech. Všechny tyto aktivity lze podporovat a náklady na tyto akce jsou uznatelnými náklady u grantového schématu podporujícího regionální a místní služby cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele.

Vytvořená partnerství mohou rozvíjet dále cestovní ruch v regionech. Mohou se podílet na vytváření např. marketingových strategií rozvoje cestovního ruchu, tvorbě turistických itinerářů, turistických produktů a produktových balíčků atd. Spolupráce mezi subjekty v rámci partnerství může pomoci odstranit neefektivní roztříštěnost marketingových aktivit ve ZK a přispět tak ke vzniku jednotné turistické značky regionu a v konečném důsledku ke zvýšení návštěvnosti regionu.

3.4.5 Produkt cestovního ruchu

Jedním z výsledků činnosti založených partnerství mezi subjekty cestovního ruchu může být i vytvoření nových produktů cestovního ruchu.

Podstatou nových produktů by měla být ucelená nabídka pro víkendové, týdenní a jiné pobyty jednotlivců, skupin a rodin s dětmi s cílem zvýšit variabilitu nabídky v regionu, zatraktivnit region a přispět tak ke zvýšení počtu návštěvníků a prodloužení doby jejich pobytu v regionu.

Zlínský kraj by se měl zapojit do vytváření těchto produktových balíčků především prostřednictvím oddělení cestovního ruchu působícím v rámci Krajského úřadu ve Zlíně. Toto oddělení může pomoci koordinovat jednotlivé činnosti a poskytovat zapojeným subjektům své poznatky a zkušenosti z této oblasti získané z konzultací a na setkáních se zahraničními partnery, ale i partnery v rámci ostatních krajů.

3.4.6 Hodnocení a výběr projektů

Projekty, které byly odevzdány v termínu stanoveném ve výzvě k předkládání projektů prochází nejdříve kontrolou formálních náležitostí a kontrolou přijatelnosti. V rámci těchto kontrol se nejdříve zjišťuje zda projekt splňuje stanovené formální náležitosti, jestli byly k projektu přiloženy všechny povinné přílohy a jestli žádost o podporu a povinné přílohy jsou předkládány ve stanoveném formátu s podpisy statutárního orgánu žadatele o podporu. Jestliže se zjistí, že žadatel nenaplnil některé z formálních kritérií, je vyzván, aby do 48 hodin odstranil nedostatky v jeho projektu.

Kontrola přijatelnosti spočívá v ověření zda žadatel o podporu splňuje definici konečného uživatele, jestli náplň projektu odpovídá kritériím pro dané grantové schéma, projekt je v souladu se stanovenou legislativou ČR i EU, projekt respektuje strukturu a minimální stanovenou hranici celkových uznatelných nákladů stanovenou pro toto grantové schéma atd.

Projekty, které úspěšně prošly kontrolou formálních náležitostí a kontrolou přijatelnosti budou vyhodnoceny hodnotitelskou komisí ustanovenou krajem z hlediska technické a finanční kvality. Systém hodnocení je založen na souboru otázek, které jsou hodnoceny na základě předložené žádosti a povinných příloh. Všechna kritéria jsou uspořádána do skupin kritérií, kterým je v rámci bodování přidělena váha. Mezi skupiny kritérií, která jsou hodnocena patří tyto čtyři:

- hodnocení schopností a zkušeností žadatele
- regionální potřeba a relevance projektu
- kvalita a proveditelnost projektu
- horizontální kritéria

Hodnotitelská komise seřadí projekty podle bodového ohodnocení a tento seznam projektů předkládá prostřednictvím Rady Zlínského kraje Zastupitelstvu Zlínského kraje. Zastupitelstvo kraje schvaluje projekty, kterým bude poskytnuta podpora, projekty náhradní a projekty, které budou vyřazeny. Žadatelům (neúspěšným, úspěšným i náhradníkům) bude zasláno oznámení s výsledkem rozhodnutí Zastupitelstva Zlínského kraje, včetně zdůvodnění, a to bezprostředně poté. Na základě rozhodnutí zastupitelstva kraje budou připraveny návrhy Smluv o financování s vybranými žadateli.

3.5 Časový harmonogram realizace grantového schématu

Tab. 18. Časový harmonogram realizace grantového schématu

	2004				2005				2006				2007				2008			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Zahájení GS			X																	
Vyhlášení 1. kola výzvy					X															
Vyhlášení 2. kola výzvy							X													
Vyhlášení 3. kola výzvy									X											
Vyhlášení 4. kola výzvy											X									
Ukončení GS																		X		

Ve třetím čtvrtletí roku 2004 začala realizace grantových schémat ve Zlínském kraji. Jestliže bych měl stručně popsat činnosti jak probíhaly, pak se jednalo v počáteční fázi o přípravu pracovníků oddělení realizace grantových schémat na vypracování projektové dokumentace konečného příjemce, přípravu podkladů a pokynů pro žadatele včetně příloh pro žadatele o dotaci. Souběžně s přípravou podkladů, které stanovují postupy a podmínky pro předkladatele projektů probíhaly školení a semináře, jejichž náplní bylo napomoci konečným uživatelům k lepší orientaci v tomto dotačním programu a seznámení s postupy při zpracování projektové dokumentace.

V současné době již probíhá první kolo výzvy k předkládání projektů. Se zpracovateli projektových dokumentací probíhají konzultace a současně se pracovníci oddělení grantových schémat připravují na příjem projektů a na asistenci při hodnocení a výběru projektů. Následující tabulka ukazuje předpokládané termíny vyhlášení dalších kol výzev k předkládání projektů v rámci tohoto grantového schématu.

Tab. 19. Časový harmonogram a termíny realizace grantového schématu

	Datum vyhlášení	Datum a čas ukončení výzvy
1. 1. kolo výzvy	01.03.2005	29.04.2005 12.00 hod
2. 2. kolo výzvy	III. Q 2005	+ 60 dnů od vyhlášení
3. 3. kolo výzvy	I. Q 2006	+ 60 dnů od vyhlášení
4. 4. kolo výzvy	III. Q 2006	+ 60 dnů od vyhlášení

Časový harmonogram jednoho kola výzvy můžeme rozdělit do několika částí:

1. Vyhlášení výzvy a příjem žádostí o podporu
2. Hodnocení a výběr žádostí
3. Uzavírání smluv o financování s vybranými žadateli
4. Realizace projektů

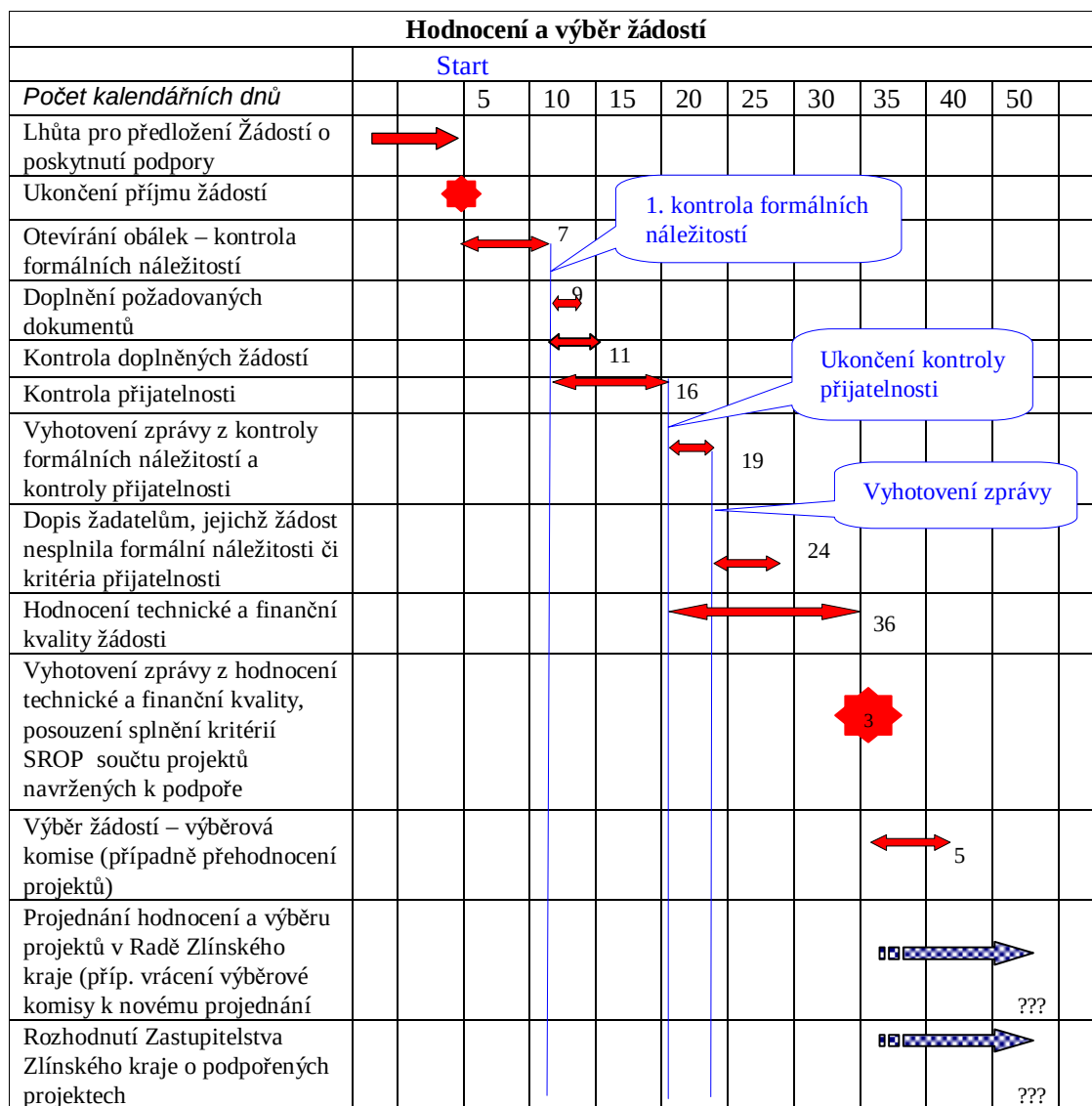
3.5.1 Vyhlášení výzvy a příjem žádostí o podporu

Vyhlášení výzvy a příjem žádostí										
	Start									
Počet kalendářních dnů	20	15	10	5	10	20	30	40	50	60
Informování RK o připravovaném Oznámení o vyhlášení kola výzvy			14							
Zveřejnění o vyhlášení kola výzvy										
Aktualizace dotazů na internetových stránkách										49
Příjem dotazů žadatele										55
Lhůta pro předložení Žádostí o poskytnutí podpory (kontrola obálek, potvrzení o příjmu žádostí, založení složek, vracení obálek nesplňujících daná kritéria)										60
Jmenování hodnotitelů hodnotících komisí										

Obr. 9. Grafické znázornění časového harmonogramu výzvy a příjmu žádostí o podporu

Čtrnáct dnů před vyhlášením termínu zahájení a ukončení kola výzvy k předkládání projektů je o této skutečnosti informována Rada Zlínského kraje. Následně ode dne vyhlášení kola výzvy začíná běžet lhůta 60 dnů, kdy mohou žadatelé o dotaci osobně předkládat své žádosti o poskytnutí podpory určeným pracovníkům Krajského úřadu ve Zlíně, kteří předložení jejich žádosti zaregistrují a vystaví o potvrzení o příjmu žádosti. Od začátku výzvy probíhá příjem dotazů od žadatelů. Na jejich dotazy jsou povinni pracovníci gestora odpovídat ve lhůtě pěti dnů, s výjimkou složitějších dotazů, u kterých je stanovena čtrnáctidenní lhůta pro odpověď. Tyto dotazy a odpovědi jsou zveřejňovány na internetových stránkách Zlínského kraje. Pět dnů před ukončením příjmu žádostí nesmí v rámci objektivit být již poskytovány žádné informace ani rady k předkládaným projektům. Před ukončením kola výzvy jsou také vybráni členové hodnotitelské komise, kteří splňují podmínku odbornosti k hodnocení projektů, nezávislosti a nepodjatosti.

3.5.2 Hodnocení a výběr žádostí

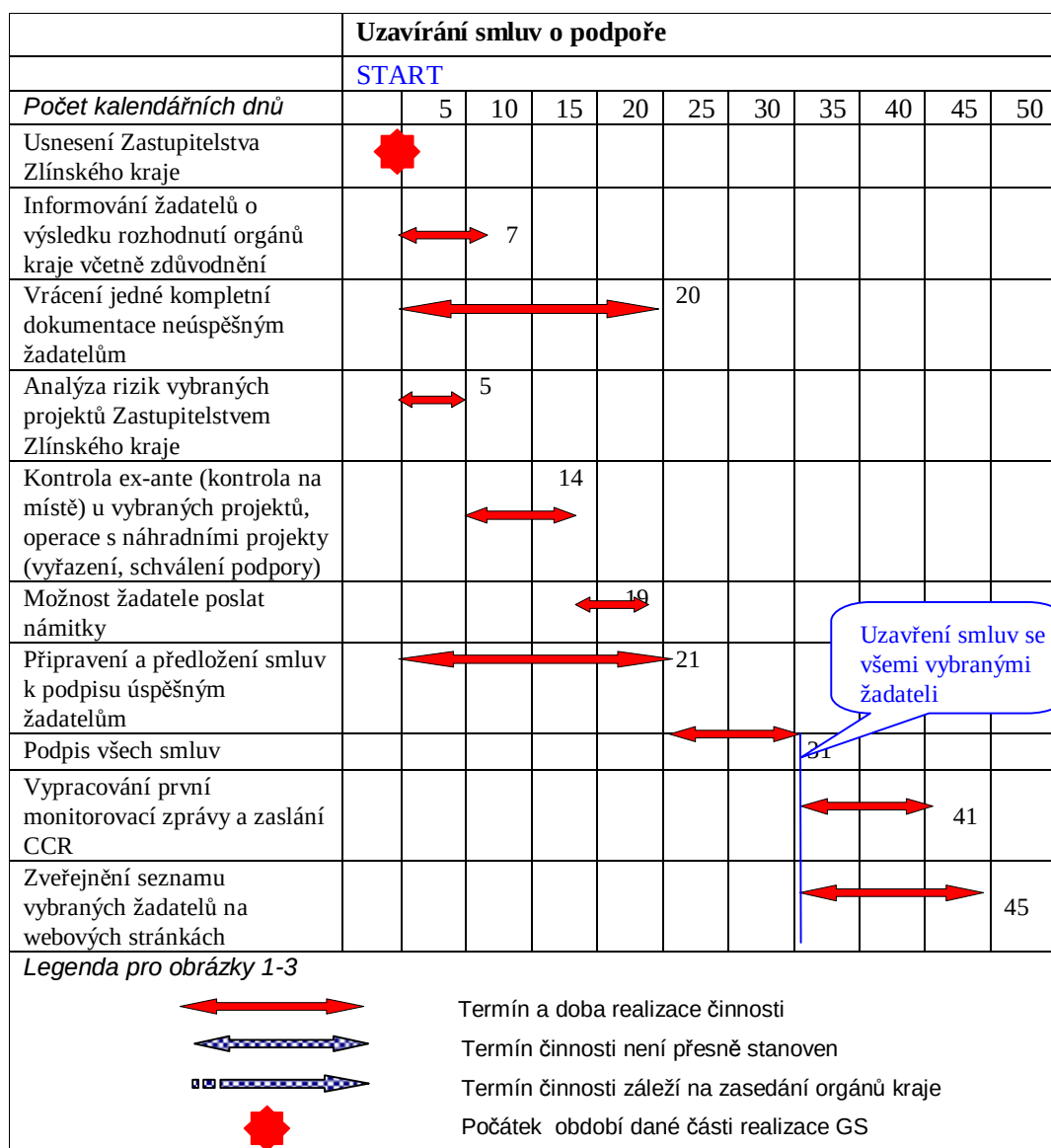
Obr. 10. Grafické znázornění hodnocení a výběru projektů

Celkovou dobu pro vyhodnocení předložených žádostí o podporu jsem stanovil na 36 dnů. Grafické znázornění ukazuje postupně všechny činnosti, které probíhají v souvislosti s hodnocením a výběrem projektů tak, jak následují postupně za sebou. Nicméně právě nejlépe z grafického znázornění je vidět, že některé činnosti v rámci procesu hodnocení mohou probíhat současně a to především z důvodu maximálního zkrácení celkové lhůty pro hodnocení, ale při zachování dostatečného času pro hodnotitele ke kvalitnímu posouzení a vyhodnocení předložených projektů.

Po skončení hodnocení bude sepsána zpráva z hodnocení technické a finanční kvality, ve které bude také uvedeno, jak jsou v rámci projektů navržených k podpoře plněna kritéria

SROP. Hodnotící komise a Rada Zlínského kraje se podílejí na výběru a hodnocení projektů, které splnily všechna stanovená kritéria, dosáhly alespoň takové hranice bodů při hodnocení projektů, aby mohly být navrženy k podpoře. Konečné rozhodnutí o podpořených projektech vydává Zastupitelstvo Zlínského kraje na svém nejbližším zasedání po vyhodnocení projektů.

3.5.3 Uzavírání smluv o poskytnutí dotace s vybranými žadateli

Obr. 11. Grafické znázornění průběhu uzavírání smluv o podpoře

Jakmile Zastupitelstvo Zlínského kraje schválí svým usnesením seznam projektů, které budou v rámci tohoto dotačního programu podpořeny, tak do sedmi dnů musí být o

výsledku rozhodnutí orgánu kraje informování všichni žadatelé o podporu a to jak ti úspěšní, tak i neúspěšní. Současně také jsou vybrány některé podpořené projekty ke kontrole, která probíhá na místě realizace projektu. Do 31 dnů ode dne usnesení zastupitelstva o výběru projektů k podpoře proběhne podpis smluv o podpoře se všemi vybranými žadateli.

3.5.4 Realizace projektů

Realizace projektu zpravidla začíná pro žadatele uzavřením smlouvy o financování, která stanovuje povinnosti a práva, která vyplývají z čerpání podpory, mezi žadatelem o podporu a gestorem grantového schématu. Časově může být projekt realizován až do května 2008. Pokud je doba realizace projektu delší než jeden rok a projekt zahrnuje více aktivit, může žadatel rozdělit projekt na etapy. Hlavní výhodou, kterou etapizace projektu přináší, je možnost proplacení části nákladů zejména u větších a finančně náročnějších projektů již po skončení etapy projektu a ne až po ukončení realizace celého projektu.

3.6 Financování grantového schématu

3.6.1 Zásady financování

Financování grantového schématu v rámci SROP je založeno na principu adicionality. To znamená, že každé GS financované ze zdrojů SF musí být současně spolufinancované z veřejných zdrojů ČR. Stejně pravidlo platí také pro jednotlivé projekty realizované v rámci GS. Zdroji spolufinancování mohou být zdroje strukturálních fondů EU, státního rozpočtu, rozpočtu kraje, rozpočtů obcí a dále neveřejných, soukromých subjektů (zdroje podnikatelů).

Zlínský kraj se jakožto konečný příjemce ve Smlouvě o financování GS SROP uzavřené mezi ním a Řídícím orgánem zavazuje ke spolufinancování a rámcově vymezuje podíly jednotlivých zdrojů spolufinancování GS. Na jejím základě nese nositel GS celkovou odpovědnost za spolufinancování grantového schématu vůči Řídícímu orgánu, tak také za případná rizika spojená se spolufinancováním jednotlivých projektů realizovaných v rámci grantového schématu.

Finanční příspěvek poskytovaný ze SF může u projektů v rámci GS činit maximálně 35% celkových uznatelných nákladů projektu. Současně finanční prostředky ze SF musí

tvořit 75% celkových veřejných zdrojů. Ostatní náklady projektu tvoří příspěvek kraje a spolufinancování žadatele o dotaci. Struktura nákladů je uvedena v Tab. 15.

3.6.2 Rozpočet grantového schématu a finanční zdroje

Tab. 20. Rozpočet grantového schématu a finančních zdrojů

Zdroj financování	Částka vč. DPH (Kč)	%
Příspěvek Společenství	16.007.215	35 %
Národní veřejné zdroje	5.335.738	11,66%
Z toho: Státní rozpočet	0	0 %
Krajský rozpočet	5.335.738	11,66 %
Obecní rozpočty	0	0 %
Veřejné zdroje celkem	21.342.953	46,66 %
Soukromé spolufinancování *	24.391.947	53,34 %
Zdroje celkem	45.734.900	100 %

Celkově je vyčleněno na toto grantové schéma 16.007.215,- Kč ze zdrojů ERDF na období 2004 -2006. Tabulka 18 nám ukazuje celkovou strukturu financování tohoto grantového schématu včetně příspěvku kraje a soukromého spolufinancování na celé programové období.

Celkový rozpočet grantového schématu tak, jak je uveden v tabulce 18 obsahuje kromě rozpočtu akcí konečných uživatelů také rozpočet na administraci grantového schématu. Náklady na administraci, které mohou dosáhnout max. výše 3% veřejných způsobilých výdajů GS hrazených ze strukturálních fondů (ERDF); tato částka musí být doplněna odpovídajícím spolufinancováním z veřejných zdrojů gestora GS (min. 25% z ERDF).

Administrativní náklady sestávají :

- § z mzdových (osobních) nákladů (hrubá mzda zaměstnanců a to včetně příspěvku na zákonné zdravotní, sociální a důchodové pojištění placené zaměstnavatelem)
- § z nákladů materiálové povahy

* Zdroje konečných uživatelů – malých a středních podnikatelů

Tab. 21. Rozpočet akcí konečných uživatelů

Zdroj financování	Částka vč. DPH (Kč)	%
Příspěvek Společenství	15 526 998	34,43
Národní veřejné zdroje	5 175 666	11,48
Z toho: Státní rozpočet	0	0
Krajský rozpočet	5 175 666	11,48
Obecní rozpočty	0	0
Veřejné zdroje celkem	20 702 664	45,91
Soukromé spolufinancování	24 391 947	54,09
Zdroje celkem	45 094 611	100,0

Tab. 22. Rozpočet administrace GS

Zdroj financování	Částka vč. DPH (Kč)	%
Příspěvek Společenství	480 217	75,0
Krajský rozpočet	160 072	25,0
Zdroje celkem	640 289	100,0

Tab. 23. Plán čerpání zdrojů v rámci grantového schématu v letech 2004-2006 (Kč)

	2004	2005	2006	2007	2008	Celkem
Akce konečných uživatelů		1 552 700	6 210 799	4 658 099	3 105 400	15 526 998
Administrace		48 021	192 087	144 066	96043	480 217
Čerpání zdrojů celkem	0	1 600 721	6.402.886	4 802 165	3 201 443	16.007.215

3.6.3 Finanční podmínky pro projekty v rámci grantového schématu

Konečným uživatelům jsou propláceny uznatelné náklady vzniklé v průběhu realizace projektu až po ukončení projektu anebo v případě etapového projektu – pro ukončení jednotlivých etap po předložení a kontrole příslušných dokladů konečným uživatelem.

Minimální přípustná výše celkových uznatelných nákladů projektu je 500 000,- Kč. Maximální hranice celkových uznatelných nákladů omezena pravidlem o poskytování veřejné podpory malého rozsahu - de minimis. Toto pravidlo nám říká, že celková výše podpory poskytnutá jednomu podniku nesmí v období tří let přesáhnout částku v Kč, odpovídající 100 000 EUR.

Žadatel musí při podání žádosti o poskytnutí podpory v rámci GS, nebo nejpozději při podpisu Smlouvy o financování projektu, prokázat zajištění finančních zdrojů na krytí nákladů projektu v takové výši, aby byla zajištěna jeho plynulá realizace.

Žadatel musí prokázat 100% pokrytí celkových nákladů na projekt u jednoetapových projektů. Toto krytí se dokládá závazným úvěrovým příslibem, úvěrovou smlouvou nebo výpisem z účtu ne starším 30 dnů od data předložení této přílohy. Pokud je projekt realizován prostřednictvím několika věcně ucelených etap, stačí když žadatel prokáže zajištění finančního krytí minimálně na realizaci první etapy.

Součástí projektové dokumentace je také rozpočet projektu. V tomto rozpočtu specifikuje žadatel o podporu jednotlivé nákladové položky, které vzniknou v průběhu realizace projektu. U projektů předkládaných v rámci grantového schématu podporujícího regionální a místní služby cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele tvoří minimálně 90% část nákladů náklady neinvestiční. Mezi tyto neinvestiční náklady patří osobní náklady (např. mzdy zaměstnanců), provozní náklady (např. cestovné) a ostatní náklady (např. nájem, marketing, administrativní výdaje, bankovní poplatky atd.)

Maximálně výše 10% celkových uznatelných nákladů mohou v rámci projektu dosáhnout investiční náklady. Mezi ně mohou patřit náklady na projektovou dokumentaci (max. do výše 5% celkových uznatelných nákladů), základní vnitřní vybavení přímo související s projektem a náklady na nákup počítačů a SW.

Projekt může obsahovat i náklady, které nejsou uznatelné v rámci tohoto grantového schématu. Neuznatelné náklady nemohou být spolufinancovány ze strukturálních fondů. Pokud je projekt obsahuje, musí být vykázány ve finančním plánu projektu odděleně a být vždy financovány z vlastních zdrojů žadatele. Patří sem např. náklady na bytovou výstavbu, nákup osobních vozů, různé druhy sankcí a pokut, manka a škody, výdaje na opravu atd.

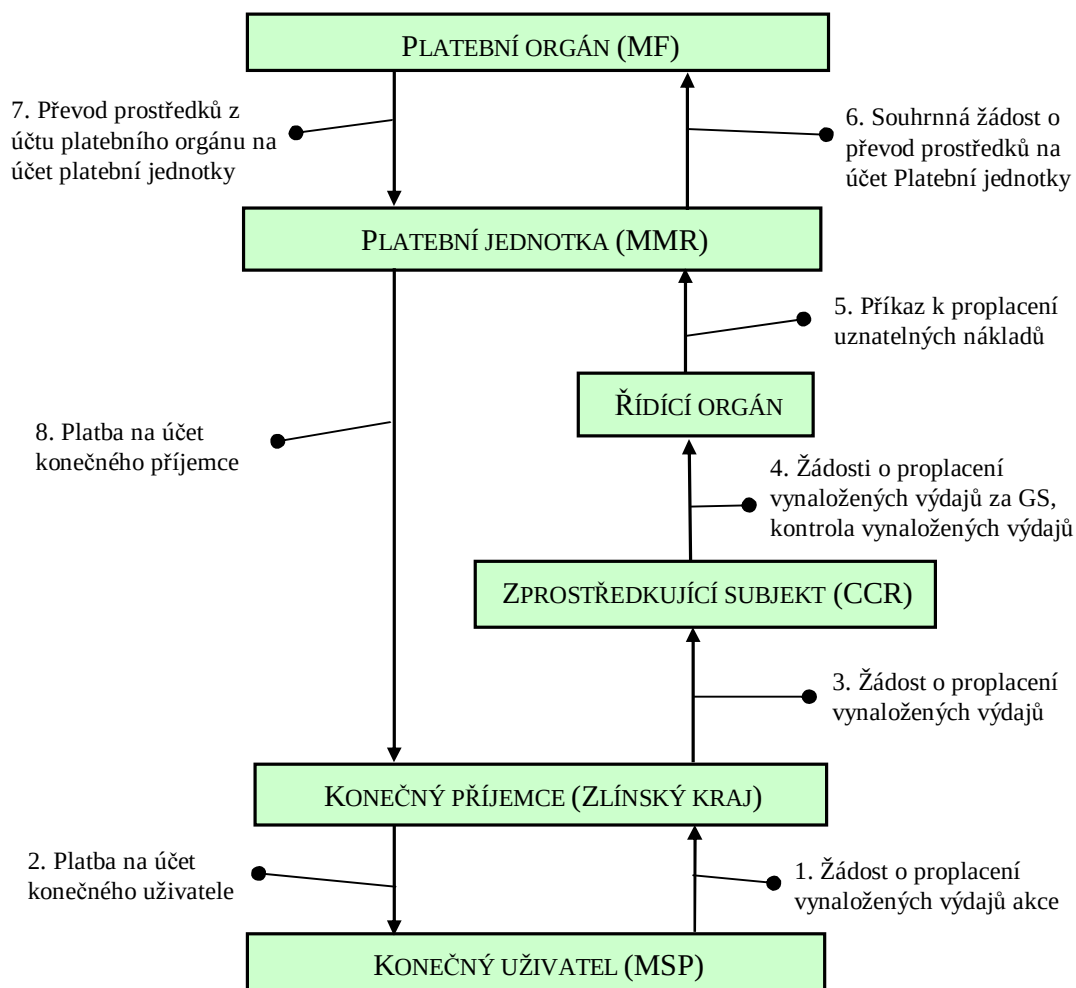
3.6.4 Finanční toky projektu

Po ukončení projektu v rámci grantového schématu SROP, resp. věcné etapy projektu, předloží konečný uživatel konečnému příjemci dodavatelské faktury, případně jiné účetní doklady, které již zaplatil. Současně předá konečnému příjemci také Žádost o platbu Každá žádost musí být doložena požadovanými doklady (originály účetních dokladů).

Zlínský kraj uhradí konečnému uživateli ze svého zvláštního účtu celkovou částku odpovídající součtu podílů z rozpočtu kraje a SF. Potom požádá ŘO prostřednictvím příslušné pobočky CRR o refundaci prostředků ze strukturálních fondů, a to podle podílů stanovených finančními rámci jednotlivých projektů či etap. Věcnou etapou projektu je logicky kontrolovatelný celek. Etapizace projektu musí být stanovena ve Smlouvě o financování projektu. U projektů typu služeb je logickým kontrolovatelným celkem realizovaná ucelená aktivita.

Jednou měsíčně může konečný příjemce vystavit „Žádost o proplacení výdajů projektu“ a předat ji příslušné pobočce Centra pro regionální rozvoj ČR. Spolu se žádostí o proplacení výdajů projektu předá konečný příjemce příslušné pobočce CRR etapovou zprávu o postupu projektu, resp. Závěrečnou zprávu o projektu.

Na základě kontroly provedené příslušnou pobočkou CRR zajistí MMR převedení finanční částky odpovídající podílu státního rozpočtu ve formě účelové dotace z rozpočtu MMR na zvláštní účet grantového schématu konečného příjemce. Částka odpovídající podílu ze zdrojů SF bude konečnému příjemci uhrazena formou převodu finančních prostředků z příslušného účtu Platební jednotky na zvláštní účet grantového schématu konečného příjemce. Grafický model proplácení nákladů viz Obr. 12

Obr. 12. Model proplácení nákladů

4 ANALÝZA RIZIK GRANTOVÉHO SCHÉMATU

Rizika, která přicházejí u grantových schémat v úvahu, můžeme rozdělit do několika kategorií podle úrovně zodpovědnosti za projekt nebo za celé grantové schéma:

- § Rizika na úrovni řídicího orgánu SROP
- § Rizika z pohledu konečného příjemce
- § Rizika z pohledu konečného uživatele

Porušením pravidel na kterékoliv úrovni řízení projektu či realizace grantového schéma může negativně ovlivnit výsledek tohoto dotačního programu ať už na úrovni kraje nebo i celé České republiky.

Největším rizikem u v rámci grantového schématu je nevyčerpání celkové alokace EU přidělené na implementaci GS a nutnost vracet poskytnuté prostředky zpět do rozpočtu EU. K tomuto riziku mohou přispívat skutečnosti, vyplývající z porušení různých projektových nebo časových závazků.

4.1 Rizika na úrovni řídicího orgánu SROP

Rizika na úrovni řídicího orgánu SROP vyplývají z jeho odpovědností a úkolů, které má tento orgán jakožto koordinátor celého Společného regionálního operačního programu.

Řídicí orgán byl a i nadále je zodpovědný za dokumentaci SROP, za metodické řízení grantových schémat, Nastavuje tedy podmínky pro realizaci tohoto programu prostřednictvím vydávané dokumentace, příruček a metodik pro všechny regiony, které mohou čerpat prostředky z tohoto dotačního programu. Špatně nastavené podmínky mohou mít dalekosáhlé důsledky. Při vypracování metodik je také řídicí orgán zodpovědný za dodržení legislativních podmínek nejen v rámci ČR, ale i legislativy na úrovni EU.

V průběhu realizace grantových schémat může docházet k některým nejasnostem a rozdílným výkladům závazných předpisů mezi účastníky řízení grantových schémat. Tyto nejasnosti, například v rámci aktivit grantového schématu a uznatelnosti nákladů na realizaci těchto aktivit nebo pravidel pro zadávání zakázek, musí řídicí orgán průběžně vyhodnocovat, vydávat závazná stanoviska nebo upravovat v předpisech, které jsou závazné jak pro konečného příjemce, tak pro konečného žadatele. V závažnějších případech může dojít k časovému prodlení a tím k posunutí realizace i celého grantového

schématu. V případě problémů a nejasností s uznatelností nákladů spočívá riziko v možnosti neproplacení části uznatelných nákladů konečnému uživateli, což může mít v konečné fázi za následek nevyčerpání celé finanční alokace za grantové schéma.

Řídící orgán také odpovídá za splnění stanovených indikátorů za grantové schéma na úrovni ČR. Tyto závazky, které musí být naplněny na konci tohoto dotačního programu, pak dále přenáší na regiony soudržnosti a dále na kraje jakožto na konečné příjemce a gestory grantových schémat.

4.2 Rizika z pohledu konečného příjemce

Zlínský kraj jakožto gestor grantových schémat odpovídá za zpracování projektové dokumentace a Pokynů pro žadatele a příloh, které slouží jako podklad pro vyplnění žádosti o podporu a povinných příloh. Dále také odpovídá za zveřejňování a informování konečných uživatelů o skutečnostech, které jsou důležité pro podávání projektů v rámci grantových schémat.

Kromě možných chyb v projektové dokumentaci nebo zveřejněných dokumentech může dojít i jako následek úprav nebo jako důsledek zdlouhavého schvalovacího řízení této dokumentace k odkladu např. vyhlášení kola výzvy k předkládání projektů nebo ke zpožděnému zveřejnění důležitých podkladů. Toto může v konečném důsledku způsobit zpoždění a zkrácení doby realizace grantového schématu.

Ke zdržení může také dojít díky nepředvídatelným okolnostem při výběru a schvalování předložených projektů. Jako reálné se v současné době jeví riziko oddálení konečného schválení vybraných projektů Zastupitelstvem Zlínského kraje, které má stanovený program a termíny zasedání. Pokud se nepodaří iniciovat mimořádné zasedání Zastupitelstva Zlínského kraje, může dojít až ke dvoutměsíčnímu zpoždění začátku realizace projektů konečnými uživateli.

Mezi další rizika, kterým bude muset čelit konečný příjemce, patří opět možnost nenaplnění závazných indikátorů, tentokrát těch, ke kterým se musel zavázat kraj. U tohoto grantového schématu se jedná o naplnění soukromého spolufinancování v rámci akcí ve výši 16.284.940,- Kč a také musí být podpořeno alespoň 21 malých a středních podnikatelů v cestovním ruchu. Dále musí být alespoň dva projekty zaměřené na tvorbu propagačních materiálů. Tomuto riziku se dá předcházet už při výběru a schvalování projektů. K podpoře

budou navrženy projekty, které splní hodnotící kritéria a vedle toho bude jejich podporou dosaženo splnění závazných indikátorů na úrovni kraje. Jako příklad bych mohl uvést rozdělení podpory ne mezi dva nejlépe hodnocené projekty, které jsou však tak velké, že vyčerpají velkou část finanční alokace na celé grantové schéma, ale např. bude vybrán k podpoře pouze jeden velký a finančně náročný projekt a řada dalších menších projektů tak, aby byla finanční alokace rozdělena pro minimálně 21 malých a středních podniků, jak stanovuje závazný indikátor.

Jak u konečného příjemce tak i u konečného uživatele existuje riziko nevyčerpání dotačních zdrojů. Pokud se bavíme o konečném příjemci, tedy Zlínském kraji, pak se toto riziko týká především čerpání ročních rozpočtových závazků, pro které platí pravidlo $n+2$. Toto pravidlo nám říká, že pokud nebude vyčerpán příslušný roční rozpočtový závazek uvedený v programových dokumentech SROP do dvou let po ukončení roku, k němuž se rozpočtový závazek vztahuje, bude celková alokace na program SROP o tuto nevyčerpanou částku České republiky snížena. Pro plnění pravidla $n+2$ může nositel GS použít časové hledisko a tím upřednostnit při výběru projektů ty, které budou realizovány v kratším časovém období.

Pochopitelně i výběrem projektů a podpisem smlouvy o financování projektu vzniká kraji určité riziko, že právě některý z podpořených projektů nebude realizován podle stanovených pravidel, nebo se realizace některého z projektů nedokončí. V tomto případě je rizik vlastně několik. Jedno například souvisí s vymáháním částky poskytnuté dotace od konečného uživatele nebo její části, pokud by nastaly tak závažné skutečnosti, že by dotace musela být vrácena. V tomto případě by opět mohlo dojít k takové časové prodlevě, že by tato část dotace už nemusela být déle přerozdělena např. na projekty v dalším kole výzvy k předkládání projektů a následně by se tato částka musela vrátit do rozpočtu EU.

Poslední riziko o kterém bych se chtěl zmínit souvisí s proplácením nákladů konečnému uživateli. Zlínský kraj na základě předložené žádosti o proplacení ze strany konečného uživatele, po kontrole přiložených dokumentů proplácí uznatelné náklady konečnému uživateli. Až posléze, žádá o refundanci těchto prostředků zpět na jeho účet zřízený k tomuto účelu. Riziko může spočívat v rozdílném výkladu na uznatelnost nákladů na projekt. Kompetentní orgány Zlínského kraje mohou uznat všechny požadované náklady v rámci žádosti o platbu za uznatelné a tyto proplatit, ale v určitých případech mohou nastat komplikace se zpětným proplácením části nákladů na účet krajského úřadu ze strany

platební jednotky nebo ke zpoždění proplácené částky a tím i k finančním ztrátám krajského úřadu.

4.3 Rizika z pohledu konečného uživatele

Konečný uživatel musí splnit řadu podmínek, aby mohl žádat o dotaci a předložit projekt v rámci grantových schémat. Na konečných uživateli v konečné fázi závisí, jestli budou splněny indikátory a ukazatele na úrovni kraje, ale i na úrovni celé ČR. Na konečného uživatele také spadá řada rizik, které souvisí s realizací projektu, ale i se zpracováním projektové dokumentace.

Už na počátku, kdy se malý a střední podnikatel rozhodne, že vypracuje projekt a podá žádost o dotaci se vystavuje riziku ztráty finančních prostředků, které investuje do zpracování projektové dokumentace, aniž by musel v konečné fázi obdržet dotaci. Obdržení dotace závisí nejen na splnění formálních náležitostí, ale i na kvalitě zpracování projektu. V mnohých případech nezpracovává projekt sám podnikatel, ale zadává zpracování externímu dodavateli nebo agentuře, která mu projekt zpracuje. Právě výběr této agentury a kvalita zpracovaného projektu se může ukázat jako rozhodující faktor při hodnocení kvality a výběru projektu k podpoře.

Součástí projektové dokumentace je i rozpočet projektu a časový plán realizace projektu. Je nutné, aby údaje v obou těchto přílohách co nejvíce odpovídali skutečnosti. Rozpočet akce sebou nese dvě rizika. Jedním je riziko podhodnocení rozpočtu, které má za následek nutnost uhradit náklady převyšující rozpočet konečným uživatelem, i když spadají do uznatelných nákladů a tedy by mohly být jinak proplaceny konečným příjemcem. Druhým rizikem je nadhodnocení rozpočtu akce, které vede k nevyčerpání přidělených dotačních zdrojů (ve většině případů je nedočerpání potvrzeno až po ukončení realizace akce), což má za následek nerovnoměrné čerpání dotačních zdrojů v rámci GS a tím dochází ke zvyšování rizika nevyčerpání celkové alokace přidělené na implementaci GS.

Výrazné překročení časového plánu při realizaci akce, může mít také vážné následky pro malého a středního podnikatele. V nejlepším případě zde nastává nutnost dopracovat dodatek ke smlouvě o financování a tím i k pozdržení proplácení uznatelných nákladů projektu. V nejhorším případě, kdy by mohlo zdržení při realizaci projektu ovlivnit celou

realizaci grantových schémat, může nastat situace, kdy bude muset podnikatel vrátit přidělenou dotaci.

Podnikatel se v projektové dokumentaci zavazuje k naplnění závazných ukazatelů. Tyto závazné ukazatele souvisí především z podporovanými aktivitami projektu, např. se tedy zaváže, že vytvoří komplexní propagační materiál, který se skládá ze tří částí – tištěné mapy, webových stránek a tištěné brožury. Vytvoření všech těchto materiálů, je pak pro podnikatele závazné.

Jiným ukazatelem je udržitelnost nově vytvořených míst. Podnikatel může v rámci projektu čerpat dotaci i na nově vytvořené místo. Pokud se ale zaváže k vytvoření tohoto nového místa, musí je pak udržet po dobu pěti let. Toto může být problematické hlavně pro menší podnikatele.

4.4 Předcházení rizikům

Téměř všem rizikům, které byly v této části práce vyjmenovány lze předcházet hlavně důkladným se seznámením s dokumentací, která se vztahuje ke grantovým schématům. Malí a střední podnikatelé musí vědět, že podporované marketingové aktivity to není jenom výroba propagačních letáků, ale že budou podporovány nejrozumnější způsoby marketingové komunikace mezi poskytovateli služeb v cestovním ruchu a mezi jejich zákazníky, ale i rozvíjení se spolupráce mezi samotnými podnikateli v regionu při vytváření lepší a konkurenceschopnější nabídky produktů v cestovním ruchu. Hlavní iniciativa při informování by v tomto směru měla ležet na kraji jakožto gestorů grantových schémat. Měl by organizovat setkání a semináře k problematice grantových schémat, kde by měl v první fázi vysvětlit výhody, které mohou přinést dotace z EU, ale na druhou stranu také připravit konečné uživatele na problémy a úskalí, která jsou spojena s čerpáním dotace a s přípravou náročné projektové dokumentace.

Iniciativa však neleží jenom na garantovi grantových schémat. Malé a střední podniky musí mít zájem o komunikaci a snažit se řešit nejasnosti a problémy týkající se dotačních programů nebo přípravy projektové dokumentace. Měly by projevit snahu se účastnit seminářů a setkání k této problematice, kde jim budou poskytnuty aktuální informace k dané problematice.

Diskuzí na seminářích mezi garantem grantového schématu a potencionálním žadatelem jejich vzájemná komunikace nekončí. Oddělení realizace grantových schémat dislokované na Krajském úřadě Zlínského kraje je připraveno ve kterékoliv fázi přípravy projektu podat žadateli o dotaci pomocnou ruku, poradit mu s jeho problémy nebo s přípravou projektové dokumentace. Jejich vzájemná komunikace může probíhat at' už v rámci jejich osobních setkání, nebo prostřednictvím telefonické či e-mailové komunikace.

ZÁVĚR

Grantové schéma je skupinový projekt, v rámci kterého je podpora ze strukturálních fondů EU směřována na konkrétní území a touto formou je podporováno konkrétní odvětví na tomto území. Obecně se grantová schémata snaží přispět k dosažení trvalého a vyváženého rozvoje regionu i růstu kvality života všech skupin obyvatel regionu na základě povzbuzování nových ekonomických aktivit.

Ze zpracované analýzy možností čerpání v rámci SROP vyplynulo, že Grantové schéma podporující regionální a místní služby cestovního ruchu pro malé a střední podnikatele je jednou možností, jak přispět k řešení problémů v cestovním ruchu a dosáhnout tak zvýšení návštěvnosti ve Zlínském kraji. Proto jsem provedl SWOT analýzu tohoto grantového schématu, která popisuje silné a slabé stránky grantového schématu a také hrozby a příležitosti přicházející z vnějšího prostředí.

Hlavním přínosem projektu byl návrh řešení, jak zvýšit povědomí a zájem o tento druh dotačního titulu mezi malými a středními podnikateli ve Zlínském kraji. Tento cíl se podařilo naplnit jednak snížením hranice minimálních celkových nákladů na projekt a také návrhem nového postupu pro aktivní komunikaci s potencionálními žadateli o dotaci formou setkání, seminářů a školení, které mají za úkol důkladně seznámit žadatele s možnostmi, které se nabízí díky širokému spektru podporovaných aktivit v grantovém schématu. Tímto způsobem reaguji na současný stav, který se vyznačuje značnou administrativní a také finanční zátěží pro malé a střední podnikatele podnikající v cestovním ruchu.

V další části práce navrhuji řešení možných úskalí grantového schématu formou vytváření partnerství mezi subjekty cestovního ruchu. Tato vytvářená partnerství mohou dosáhnout lépe na dotační programy, pokud podnikatelé spojí své finanční prostředky. Nespornou výhodou partnerství je také možnost spolupráce při vytváření společných produktů v cestovním ruchu, možnost efektivnějších forem propagace v rámci většího území např. na veletrzích cestovního ruchu a různé formy další spolupráce v rámci vytvořených partnerství, tak jak ukazují zkušenosti ze zahraničí.

Jako východisko pro zpracování diplomové práce mi sloužily kromě teoretické základny a následně vypracované analýzy, také osobní poznatky a zkušenosti získané při mé práci na Krajském úřadu ve Zlíně. Navrhovaná řešení problémů vychází právě z osobních zkušeností při realizaci grantových schémat. Grantová schémata v rámci SROP jsou novým

druhem dotačního programu. Výhodou je relativně velký časový prostor k realizaci případných navrhovaných změn. Jestliže se podaří vysvětlit důležitost marketingu a marketingové komunikace malým a středním podnikatelům v cestovním ruchu ve všech oblastech Zlínského kraje a dosáhnout většího zájmu o dotace na tento druh aktivit, tak nejenže se pravděpodobně díky grantovým schémátům podaří zvýšit návštěvnost Zlínského kraje, ale také dojde k úplnému využití všech zdrojů přidělených k tomuto účelu z rozpočtu EU. V neposlední řadě vidím jako velké pozitivum, že podnikatelé v cestovním ruchu získají zkušenosti a zvýší svůj zájem o všechny druhy dotačních programů do budoucna. Již nyní je totiž jisté, že v příštím programovacím období EU pro období 2007 – 2013 poteče do regionů z fondů EU ještě daleko více prostředků než v současném programovém období.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- [1] GROSPÍČ, J., et. al. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 3. vydání. Praha: IFEC s.r.o. 2001. 266 s. ISBN 80-86412-08-3
- [2] KOTLER, P. *Marketing management*. 10. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2001. 720 s. ISBN 80-247-0016-6
- [3] WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica. 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7
- [4] WOKOUN, R., LUKÁŠ, Z., KOUŘILOVÁ, J. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. 1. vydání. Praha: IFEC s.r.o. 2002. 168 s. ISBN 80-86412-18-0

Článek v časopise

- [5] –as-. *Zatím jsme ve fázi administrace: Na masivní čerpání zdrojů EU stále ještě čekáme*. OBEC & finance. 2005, ročník X, č.1, s. 20.

Internetové zdroje

- [6] *Analýza 1. kola příjmu žádostí v rámci SROP* [online]. [cit. 2005-04-16]. <http://www.nuts2strednimorava.cz/upload.nuts2sm_cs/7/74f7e324_1_analyza_proje_ktu_z_1._kola_srop_final_7_3_2005.pdf>
- [7] *Evropská investiční banka* [online]. [cit. 2005-04-10]. <<http://www.evropska-unie.cz/cz/print.asp?id=1114>>
- [8] *Finanční nástroje Evropského investičního fondu* [online]. [cit. 2005-04-10]. <<http://www.svtp.cz/view.php?cislocclanku=2003022501>>
- [9] *Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních podle kategorií ubytovacích zařízení* [online]. [cit. 2005-04-22]. <<http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/p/9207-04>>
- [10] *Informace o vývoji předvstupního nástroje ISPA* [online]. [cit. 2005-03-30]. <<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000010000007000>>

- [11] *Mnohonárodní programy Phare* [online]. [cit. 2005-04-20].
<http://phare.mfcr.cz/pomoc_es_index.htm>
- [12] *Národní program Phare pro Českou republiku* [online]. [cit. 2005-04-20].
<<http://phare.mfcr.cz/phare2000.htm><http://phare.mfcr.cz/phare2000.htm>>
- [13] *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1783/1999 ze dne 12. července 1999, o Evropském fondu pro regionální rozvoj* [online]. [cit. 2005-04-17].
<<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000008000005001003>>
- [14] *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1784/1999 ze dne 12. července 1999, o Evropském sociálním fondu* [online]. [cit. 2005-04-17].
<<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000008000005001003>>
- [15] *Nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001, o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES u státní podpory malého a středního podnikání* [online]. [cit. 2005-04-17]. <<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000008000005001003>>
- [16] *Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999, o obecných ustanoveních o strukturálních fondech* [online]. [cit. 2005-04-17]. <<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000008000005001003>>
- [17] *Programový dodatek k operačnímu programu Infrastruktura* [online]. [cit. 2005-04-05]. <<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000008000001001003>>
- [18] *Programový dokument OP Průmysl a podnikání* [online]. [cit. 2005-04-05].
<<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000008000004001000>>
- [19] *Programový dokument Rozvoj lidských zdrojů 2004 – 2006* [online]. [cit. 2005-04-05]. <<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000008000002001000>>
- [20] *Programový dokument Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství 2006* [online]. [cit. 2005-04-05]. <<http://www.strukturalni-fondy.cz//index.php?show=000008000003001000>>
- [21] *Programy přeshraniční spolupráce Phare CBC (Cross-Border Cooperation)* [online]. [cit. 2005-04-11]. <<http://phare.mfcr.cz/cbc.htm>>
- [22] *Regionální a strukturální politika EU* [online]. [cit. 2005-04-18].
<http://www.mvcr.cz//2003/vs/priprava/kapit_8.pdf>

- [23] *Regionální rada schválila úspěšné projekty ve 2. kole výzvy* [online]. [cit. 2005-04-25]. <<http://www.nuts2strednimorava.cz/article.php?ID=1398>>
- [24] *Společný regionální operační program* [online]. [cit. 2005-04-13]. <<http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=000008000005>>
- [25] *Strukturální fondy* [online]. [cit. 2005-04-13]. <<http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=000008>>
- [26] *Střednědobé hodnocení programu SAPARD - závěrečná zpráva* [online]. [cit. 2005-04-14]. <<http://www.sapard.cz/index.php?clanek=59>>
- [27] *Zákon č. 248/2000Sb o podpoře regionálního rozvoje, částka 73/2000 Sbírky zákonů* [online]. [cit. 2005-04-05]. <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00248&cd=76&typ=r>>

Ostatní Zdroje

- [28] GM Consulting. *Vnímání ČR a motivace turistů při výběru destinace*. Praha. 2004. 46 s.
- [29] Institut Rozvoje Podnikání, s.r.o., Enterprise, s.r.o. *Program rozvoje cestovního ruchu Zlínského kraje*. 2003. 79 s.
- [30] Kolektiv pracovníků MMR ČR. *Národní rozvojový plán 2004 – 2006*. Praha: Metropolis Media, a.s. 2003. 244 s.
- [31] MMR ČR. *Programový dokument Společného regionálního operačního programu České republiky na léta 2004 - 2006*. Praha: MMR ČR. 2003. 165 s.
- [32] MMR ČR. *Průvodce fondy Evropské unie*. Praha: MMR ČR. 2004. 145 s.
- [33] MMR ČR. *Společný regionální operační program České republiky na léta 2004 – 2006: Programový dodatek*. Praha: MMR ČR. 2004. 189 s.
- [34] MMR ČR. *Příručka pro žadatele SROP – 3. kolo výzvy*. 1 vydání. Praha: MMR ČR. 2005. 102 s.
- [35] STEM/MARK, a.s. *Motivace k návštěvě turistických regionů v České republice: Kvantitativní výzkum – reprezentativní výzkum obecné populace ČR*. 2004. 53 s.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CBC	Cross Border Cooperation – příhraniční spolupráce
CR	Cestovní ruch
CRR	Centrum pro regionální rozvoj
ČCCR	Česká centrála cestovního ruchu
EAAGF	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský regionální rozvojový fond
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FIFG	Finanční nástroj pro podporu rybolovu
GS	Grantové schéma
HDP	Hrubý domácí produkt
HNP	Hrubý národní produkt
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MSP	Malé a střední podniky
NNO	Nestátní neziskové organizace
NRP	Národní rozvojový plán
NUTS	Nomenklaturní jednotka pro územní statistiku
OPI	Operační program Infrastruktura
OP PP	Operační program Průmysl a podnikání
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
OP RVMZ	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
RPS	Programový dokument Rámec podpory společenství
ŘO	Řídící orgán SROP
SF	Strukturální fondy EU
SROP	Společný regionální operační program
TEN	Transevropské sítě v dopravní a energetické infrastruktuře

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Celková výše podpory ze strukturálních fondů pro nové členské státy	24
Obr. 2. Předložené a schválené projekty v programu SAPARD za období 2000 – 2003 podle jednotlivých opatření [11]	26
Obr. 3. Přehled operačních programů k 31.12.2004 [5].....	33
Obr. 4. Celkový objem čerpaných prostředků v prvním kole výzvy u jednotlivých opatření v rámci NUTS II Střední Morava.....	39
Obr. 5. Podíl celkových prostředků EU připadajících na Zlínský a Olomoucký kraj v prvním kole výzvy	39
Obr. 6. Celkový objem čerpaných prostředků ve druhém kole výzvy u jednotlivých opatření v rámci NUTS II Střední Morava.....	41
Obr. 7. Podíl celkových prostředků EU připadajících na Zlínský a Olomoucký kraj v druhém kole výzvy	41
Obr. 8. Vývoj návštěvnosti v ubytovacích zařízeních ve Zlínském kraji.....	53
Obr. 9. Grafické znázornění časového harmonogramu výzvy a příjmu žádostí o podporu	72
Obr. 10. Grafické znázornění hodnocení a výběru projektů	73
Obr. 11. Grafické znázornění průběhu uzavírání smluv o podpoře	74
Obr. 12. Model proplácení nákladů	81

SEZNAM TABULEK

Tab.1. Alokace strukturálních fondů pro nové členské státy v letech 2004 – 2006 (mil. EUR v cenách 1999) [22].....	23
Tab.2. Čerpání prostředků v rámci předvstupního nástroje ISPA v období let 2000 – 2003 v ČR [10].....	25
Tab.3. Oblasti podpory – alokace pro ČR (v mil. EUR) [25].....	27
Tab.4. Přehled operačních programů k 31.12.2004 [5].....	32
Tab.5. Priority, opatření a podopatření v rámci SROP a finanční alokace [24].....	36
Tab.6. Podpořené projekty 1. kola výzvy k předkládání projektů vyhlášené v rámci NUTS II Střední Morava ve Zlínském kraji	38
Tab.7. Počet předložených projektů 2. kola výzvy v rámci NUTS II Střední Morava	40
Tab.8. Projekty 2. kola výzvy k předkládání projektů vyhlášené v rámci NUTS II Střední Morava ve Zlínském kraji doporučené k uzavření smlouvy o poskytnutí pomoci.....	40
Tab.9. Zbývající finanční alokace po 2. kole výzvy k předkládání projektů vyhlášené v rámci NUTS II Střední Morava	42
Tab.10. Grantová schémata Zlínského kraje a finanční alokace pro období 2004 - 2006	44
Tab.11. Finanční rámec pro drobné podnikatele v rámci opatření 1.1 SROP (v %).....	45
Tab.12. Finanční rámec pro veřejné subjekty v rámci opatření 3.2 SROP (v %) - v případě vytvoření alespoň jednoho pracovního místa.....	47
Tab.13. Finanční rámec pro veřejné subjekty v rámci opatření 3.2 SROP (v %) - v případě kdy nové pracovní místo nevznikne.....	47
Tab.14. Finanční rámec pro veřejné subjekty v rámci opatření 4.1 SROP (v %).....	48
Tab.15. Finanční rámec pro malé a střední podnikatele v rámci opatření 4.1 SROP (v %).....	48
Tab.16. Finanční rámec pro malé a střední podnikatele v rámci opatření 4.2 SROP (v %).....	49
Tab.17. Návštěvnost ve Zlínském kraji v hromadných ubytovacích zařízeních za období 2001 – 2004 [6].....	53
Tab.18. Časový harmonogram realizace grantového schématu	71
Tab.19. Časový harmonogram a termíny realizace grantového schématu.....	71

Tab.20. Rozpočet grantového schématu a finančních zdrojů	76
Tab.21. Rozpočet akcí konečných uživatelů.....	77
Tab.22. Rozpočet administrace GS.....	77
Tab.23. Plán čerpání zdrojů v rámci grantového schématu v letech 2004-2006 (Kč).....	77

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha I Geografické vymezení turistických regionů v České republice podle ČCCR
- Příloha II Vzor pozvánky na informační seminář

POZVÁNKA NA INFORMAČNÍ SEMINÁŘ
*Grantová schémata podporující regionální a místní služby
cestovního ruchu ve Zlínském kraji*

Vážená paní, vážený pane,

dovolujeme si Vás pozvat na informační seminář k vyhlášeným grantovému schématu Zlínského kraje realizovanému v rámci Společného regionálního operačního programu, Opatření 4.1.2 – Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu.

Seminář je určen pro zájemce o předložení projektů zaměřených na podporu regionálních a místních služeb cestovního ruchu ve Zlínském kraji: malé a střední podnikatele, veřejné subjekty

Cílem semináře je seznámit účastníky s konkrétními postupy směřujícími k získání dotace z grantových schémat podporujících regionální a místní služby cestovního ruchu ve Zlínském kraji. Vzhledem k tomu, že se jedná o pracovní seminář s cílem podrobně prodiskutovat níže uvedené okruhy, je počet účastníků omezen.

Seminář se uskuteční v termínech:

17.3.2005, 9.⁰⁰ – 12.⁰⁰ (8.⁴⁵ – prezence) ve Zlíně v sídle Krajského úřadu Zlínského kraje

18.3.2005, 9.⁰⁰ – 12.⁰⁰ (8.⁴⁵ – prezence) ve Vsetíně - v budově Městského úřadu ve Vsetíně

21.3.2005, 9.⁰⁰ – 12.⁰⁰ (8.⁴⁵ – prezence) v Uherském Hradišti v budově Městského úřadu

Uherké Hradiště

22.3.2005, 9.⁰⁰ – 12.⁰⁰ (8.⁴⁵ – prezence) v Kroměříži v budově Městského úřadu Kroměříž

Program:

- Informace o Výzvě k předkládání projektů
- Podmínky čerpání finančních prostředků
- Představení ELZY – elektronické žádosti o poskytnutí podpory a způsob vyplnění
- Hodnocení a schvalování projektů

V případě, že máte zájem se semináře zúčastnit, potvrďte prosím účast vyplněním níže uvedené návratky **s vyznačením termínu**, kterého se chcete zúčastnit a odešlete ji nejpozději **do 15.3.2005**:

- e-mailem: tomas.lajza@kr-zlinsky.cz
- poštou na adresu: Zlínský kraj, Odbor strategického rozvoje, Bc. Tomáš Lajza, tř. T.Bati 21, 761 90 Zlín, příp.
- potvrďte svoji účast telefonicky: 577 043 432

Vzhledem k omezené kapacitě zasedací místnosti (max. 20 osob) Vás žádáme o účast pouze jednoho zástupce za organizaci.

Účast na semináři je zdarma.

Těšíme se na setkání s Vámi!

Ing. Jaroslav Drozd

náměstek hejtmana

pro oblast strategického rozvoje a investic

.....

.....

Návratka

Zúčastním se informačního semináře dne : 17.3.2005 18.3.2005 21.3.2005 22.3.2005
Jméno a příjmení: Organizace: Kontakt (e-mail, telefon):